

Inpassingsplan net op zee Borssele

Inpassingsplan net op zee Borssele

NL.IMRO.0000.EZip16nozBorssele-3000
Vastgesteld

Ministerie van Economische Zaken
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Den Haag, 27 juni 2016

Vaststellingsbesluit

Besluit tot vaststelling van het inpassingsplan "net op zee Borssele"(gemeenten Borsele en Vlissingen)

De minister van Economische Zaken en de minister van Infrastructuur en Milieu;

OVERWEGENDE

dat het ten behoeve van de aanleg van het net op zee Borssele in de gemeenten Borsele en Vlissingen noodzakelijk is een planologische regeling als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) te treffen;

dat deze planologische regeling, gelet op het Besluit tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling ten behoeve van het project transmissiesysteem op zee Borssele (Besluit van 4 december 2014, Kamerstukken 2014/15, 33 561, nr. 13), wordt vormgegeven in de vorm van een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.28 Wro;

dat, gelet op het Besluit tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling ten behoeve van het project net op zee Borssele (Besluit van 4 december 2014, Kamerstukken 2014/15, 33 561, nr. 13), artikel 3.35 Wro van toepassing is;

dat op dit besluit de Crisis- en herstelwet (hierna: Chw) van toepassing is, gelet op artikel 1.1, lid 1 onder a van de Chw en onderdeel 2.1 van Bijlage I bij de Chw;

dat het realiseren van windenergie op zee essentieel is voor het behalen van de doelstelling voor de opwekking van duurzame energie zoals vastgelegd in het op 6 september 2013 vastgestelde Nationaal Energieakkoord, te weten een toename van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020 (deze doelstelling komt voort uit de Europese richtlijn voor hernieuwbare energie) en een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023;

dat hiertoe onder andere het operationeel windvermogen op zee wordt opgeschaald naar 4.450 MW in 2023;

dat dit nieuwe verbindingen van windturbines op zee met het landelijk hoogspanningsnet vereist;

dat in het Energieakkoord is afgesproken dat er, waar dit efficiënter is dan een directe aansluiting van windparken op het landelijke hoogspanningsnet, een net op zee komt;

dat hierbij eveneens is afgesproken dat over de vormgeving en randvoorwaarden van dit net op zee een besluit zal worden genomen door het kabinet dat zo nodig in wetgeving wordt verwerkt, zodat de nieuwe windparken tijdig kunnen worden verbonden met het landelijk net;

dat het kabinet op 18 juni 2014 een richtinggevende beslissing heeft genomen om TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) bij wet aan te wijzen als netbeheerder op zee ter realisatie van deze doelstellingen uit het Energieakkoord (Kamerstukken II, 2013/14, 31 510, nr. 49);

dat de Wet windenergie op zee (in werking per 1 juli 2015, Staatsblad 2015, 261) de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet de taak geeft om de voorbereidingshandelingen te treffen, waaronder begrepen het voorbereiden van vergunningaanvragen en een netontwikkelingsplan, voor de aanleg van verbindingen voor het transport van elektriciteit die wordt opgewekt door middel van windenergie binnen de Nederlandse exclusieve economische zone of binnen de territoriale zee;

dat het kabinet op 26 september 2014 de Tweede Kamer heeft bericht de opgave uit het Energieakkoord voor wind op zee binnen drie gebieden te realiseren en als eerste het gebied Borssele te ontwikkelen, dat in 2009 in het Nationaal Waterplan 2009 – 2015 is aangewezen als

windenergiegebied en dat is gelegen buiten de 12-mijlszone voor de Zeeuwse kust (Kamerstukken II, 2014/15, 33 561, nr. 11);

dat provinciale staten van Zeeland en de gemeenteraden van Borsele en Vlissingen op grond van artikel 3.28, eerste lid, van de Wro, zijn gehoord over het voornemen tot vaststelling van een inpassingsplan;

dat omtrent het voornemen overleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) is gepleegd met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van de provincie die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn;

dat het gelet op het bepaalde in artikel 6.12, eerste lid en tweede lid, van de Wro in samenhang met artikel 6.2.1a van het Bro niet verplicht is een exploitatieplan vast te stellen;

dat met het oog op de financiële uitvoerbaarheid van het inpassingsplan mede op grond van artikel 6.4a van de Wro wel een overeenkomst is gesloten met TenneT omtrent het verhaal van kosten van grondexploitatie, planschade daaronder begrepen;

dat bij de vaststelling gebruik is gemaakt van de ondergrond met de bestandsnaam NL.IMRO.0000.EZip16nozBorssele-3000.dxf;

dat het ontwerp van het onderhavige besluit met bijbehorende regels en bijlagen en daarop betrekking hebbende stukken, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0000.EZip16nozBorssele-2000 van vrijdag 18 maart 2016 tot en met donderdag 28 april 2016 voor een ieder ter inzage heeft gelegen;

dat gedurende deze termijn 19 zienswijzen (waarvan 18 uniek) en 2 reacties zijn ingediend;

dat een aantal van deze zienswijzen aanleiding heeft gegeven de regels, de verbeelding en de toelichting bij het inpassingsplan aan te passen, ten opzichte van het ontwerp daarvan;

onder verwijzing naar het Milieueffectrapport noz Borssele, het Toetsingsadvies over het milieueffectrapport van de Commissie voor de milieueffectrapportage, de antwoordnota vooroverlegreacties inpassingsplan, de toelichting bij het inpassingsplan, waarin een motivering van het te nemen besluit, alsmede een uitgebreide beschrijving van het inpassingsplan en de hieraan ten grondslag liggende onderzoeken, zijn opgenomen;

GELET OP

het bepaalde in de artikelen 3.28 en 3.35 van de Wro en het Besluit tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling ten behoeve van het project net op zee Borssele (Kamerstukken 2014/15, 33561, nr. 13);

BESLUITEN

Artikel 1

De geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0000.EZip16nozBorssele-3000, met de bijbehorende regels worden vastgesteld en vormen het inpassingsplan 'net op zee Borssele'.

Artikel 2

Er wordt geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wro vastgesteld.

's-Gravenhage, 7 juli 2016

Minister van Economische Zaken,

H.G.J. Kamp

Minister van Infrastructuur en Milieu,

mw. drs. M.H. Schultz van Haegen

Toelichting

Inhoudsopgave toelichting

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Het plangebied	6
1.3	Nut en noodzaak	7
1.4	Planvorm en de vigerende bestemmingsplannen	8
1.5	Het inpassingsplan en de rijkscoördinatieregeling	8
1.6	Leeswijzer	9
2	Projectbeschrijving en locatiekeuze	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Locatiekeuze	11
2.3	Kabeltracé	15
2.3.1	Kabelsystemen op zee	15
2.3.2	Kabelsystemen op land	16
2.4	Hoogspanningsstation	17
3	Ruimtelijk beleid en relevante wet- en regelgeving	20
3.1	Algemeen	20
3.2	Europa	20
3.3	Rijk	20
3.3.1	Scheldeverdragen	20
3.3.2	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)	21
3.3.3	Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening	21
3.3.4	Energieakkoord voor duurzame groei (Energieakkoord)	22
3.3.5	Routekaart voor windenergie op zee	22
3.3.6	Nationaal Waterplan (2009-2015)	22
3.3.7	Beleidsnota Noordzee (2010-2015)	23
3.3.8	Nationaal Waterplan (2016-2021) en Beleidsnota Noordzee (2016-2021)	23
3.3.9	Beleid met betrekking tot hoogspanningslijnen en het magneetveld	23
3.3.10	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	24
3.3.11	Crisis- en herstelwet	25
3.3.12	Wet van 23 maart 2016 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998	25
3.3.13	Wet windenergie op zee	25
3.4	Provincie	26
3.4.1	Omgevingsplan Zeeland 2012-2018	26
3.4.2	Verordening Ruimte	26
3.5	Gemeente	29
3.5.1	Gemeente Borsele	29
3.5.1.1	Structuurvisie gemeente Borsele 2015-2020	29
3.5.1.2	Bestemmingsplan "Borsels Buiten"	29
3.5.1.3	Bestemmingsplan "Groenproject 't Sloe"	30
3.5.1.4	Beheersverordening "Zeehaven en industrieterrein Sloe, 2013"	30
3.5.2	Gemeente Vlissingen	30
3.5.2.1	Oplegnotitie actualisatie structuurvisie en woonvisie 2013 gemeente Vlissingen	30
3.5.2.2	Bestemmingsplan "Buitengebied"	30

3.5.2.3	Beheersverordening "Vlissingen-Oost"	30
4	Omgevingsaspecten	32
4.1	Inleiding	32
4.2	Gecombineerd besluit-MER/ planMER en m.e.r.-beoordeling.....	32
4.2.1	M.e.r.-plicht	32
4.2.2	Tracéalternatieven	33
4.2.3	Voorkeursalternatief 4B	36
4.3	Toetsing milieueffecten	38
4.3.1	Hydromorfologie	39
4.3.2	Bodem en water	39
4.3.3	Natuur	42
4.3.4	Landschap	46
4.3.5	Cultuurhistorie en archeologie.....	46
4.3.6	(Externe) veiligheid	48
4.3.7	Hinder (geluid, licht, trillingen)	53
4.3.8	Scheepvaart.....	54
4.3.9	Effecten op economie en gebruiksmogelijkheden	55
4.4	Milieuzonering	56
4.5	Luchtkwaliteit	56
4.6	Conclusie	57
5	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	58
5.1	Raadpleging burgers en maatschappelijke organisaties.....	58
5.2	Overleg met besturen en instanties	58
5.3	Zienswijzen.....	59
6	Financiële en procedurele uitvoerbaarheid	60
6.1	Financiële uitvoerbaarheid	60
6.2	Beschikbaarheid gronden	60
6.3	Planschade	60
6.4	Planschade- en exploitatieovereenkomst.....	61
6.5	Procedurele uitvoerbaarheid	61
6.6	Conclusie financiële en procedurele uitvoerbaarheid	61
7	Juridische planbeschrijving	62
7.1	Inleiding	62
7.2	Rijkscoördinatieregeling.....	62
7.3	Coördinatie uitvoeringsbesluiten.....	63
7.4	Procedure voor provinciale inpassingsplannen en gemeentelijke bestemmingsplannen	63
7.5	Toelichting en opzet inpassingsplan.....	64
Bijlagen		
Bijlage 1	Nota van beantwoording overleg	
Bijlage 2	Antwoordnota zienswijzen	
Bijlage 3	Milieueffectrapportage, inclusief bijlagen (waaronder passende beoordeling)	
Bijlage 4	Bodemonderzoek kabeltracé op land	
Bijlage 5	Bodemonderzoek hoogspanningsstation	
Bijlage 6	Watertoetsdocument	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze toelichting bij het inpassingsplan bevat de motivering van het besluit van de Minister van Economische Zaken en de Minister van Infrastructuur en Milieu om de aanleg van het net op zee Borssele¹ in een inpassingsplan te regelen. De Minister van Economische Zaken is de projectminister en het coördinerend bevoegd gezag en stelt samen met de Minister van Infrastructuur en Milieu het inpassingsplan vast. Een inpassingsplan is vergelijkbaar met een bestemmingsplan en maakt de aanleg van net op zee Borssele, voor zover gelegen binnen gemeentelijk ingedeeld gebied, planologisch mogelijk. Daar waar in deze toelichting de Ministers worden genoemd, worden voornoemde Ministers bedoeld; deze vormen samen het bevoegd gezag voor het inpassingsplan. Netbeheerder TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) is initiatiefnemer voor de aanleg van het net op zee Borssele. Het net op zee Borssele betreft de verbindingen voor het transport van elektriciteit die wordt opgewekt in de toekomstige windenergiegebieden op zee voor de kust bij Borssele.

Net op zee Borssele bestaat uit de volgende vier hoofdonderdelen:

- twee offshore platforms voor de aansluiting van de windturbines inclusief een redundantiekabel² tussen de beide platforms in geval van storing op één van de platforms;
- vier 220 kV kabelsystemen³ op zee (offshore) voor de aanlanding op het landnetwerk;
- vier 220 kV kabelsystemen⁴ op land (onshore) voor de aansluiting op hoogspanningsstation Borssele;
- realisatie van een nieuw hoogspanningsstation Borssele op land met onder meer transformatoren en blindlastcompensatiespoelen.

Het inpassingsplan ziet toe op de projectonderdelen die op of in gemeentelijk grondgebied komen te liggen (zie tevens figuur 1.1): de realisatie van het hoogspanningsstation Borssele, het onshore net en een deel van het offshore net. Het offshore net gaat door de Westerschelde. Voor de aanlanding nabij het hoogspanningsstation Borssele kruist het tracé de vaargeul naar Antwerpen. De aanlanding vindt plaats ten oosten van de koelwateruitlaat van de kerncentrale. Het landtracé gaat vervolgens naar de locatie waar het hoogspanningsstation is beoogd, nabij het bestaande hoogspanningsstation Borssele. De platforms op zee en het resterende deel van het offshore net liggen buiten het gemeentelijk grondgebied. Buiten het gemeentelijk grondgebied zijn geen bestemmingsplannen van toepassing, daarom is geen planologische inpassing van het offshore net op de Noordzee nodig (niet gemeentelijk ingedeeld gebied). De tegelijk met de vaststelling van het inpassingsplan te verlenen watervergunning vormt de basis voor de aanleg van de platforms en de realisatie van de kabels buiten het gemeentelijk grondgebied. Voor alle onderdelen van net op zee Borssele (ook de onderdelen buiten het gemeentelijke grondgebied) worden uitvoeringsbesluiten genomen.

¹ Voorheen 'transmissiesysteem op zee Borssele'.

² Een redundantiekabel is een extra kabel met als doel de beschikbaarheid van het net te verhogen. Als er bijvoorbeeld één kabel wordt beschadigd kan de voorziening via de tweede kabel blijven doorgaan.

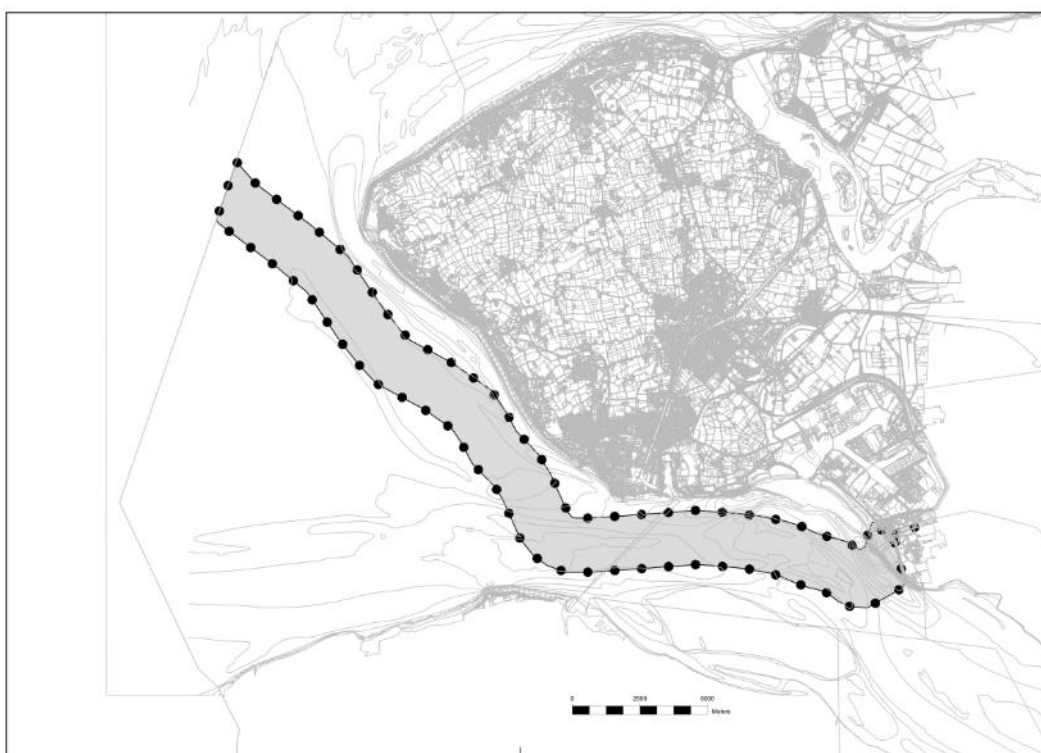
³ Een kabelsysteem op zee omvat vier kabels en bevat drie fasen geïntegreerd in één kabel.

⁴ Ook op land worden zeekabels toegepast; drie fasen per kabel.

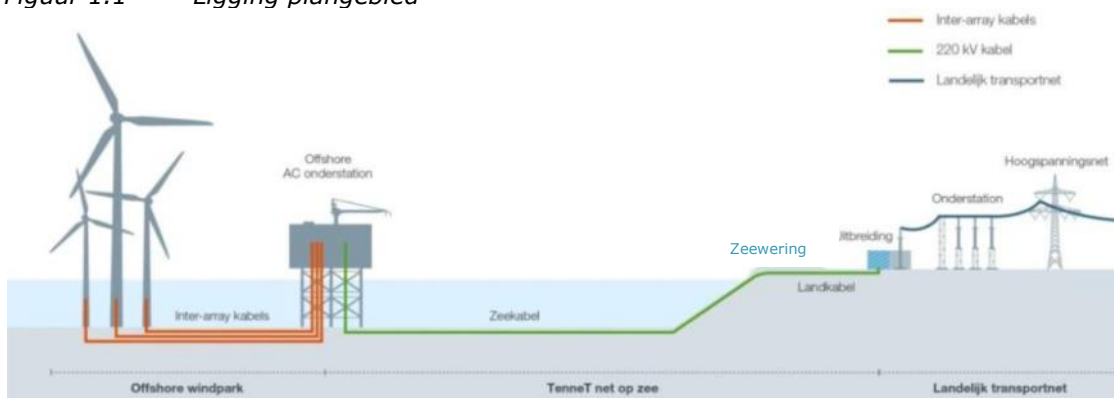
De Minister van Economische Zaken heeft op grond van artikel 3.35, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) door middel van een separaat besluit⁵ – om redenen van verwezenlijking van onderdelen van het nationaal ruimtelijk beleid - de rijkscoördinatie-regeling van toepassing verklaard.

1.2 Het plangebied

Het plangebied ligt in de gemeenten Vlissingen en Borssele. Het tracé voor de kabelsystemen (hierna: kabeltracé) ligt in de Noordzee, komend vanaf twee platforms bij de toekomstige windparken Borssele naar de kust van Walcheren. Het tracé gaat via de Westerschelde en loopt via de Geul van de Rassen tussen zowel de bestaande vaargeul Oostgat als de mogelijk toekomstige vaargeul Walvischstraat. Voor de aanlanding nabij het hoogspanningsstation Borssele kruist het tracé de vaargeul naar Antwerpen. De aanlanding vindt plaats ten oosten van de koelwateruitlaat van de kerncentrale. Het landtracé gaat vervolgens naar de locatie waar het hoogspanningsstation is beoogd. Dit is het gebied tussen het bestaande hoogspanningsstation en de Weelhoekweg. Omdat het landtracé zo kort is, kunnen dezelfde zeekabels ondergronds worden aangelegd.

Figuur 1.1 Ligging plangebied

⁵ Besluit van 4 december 2014 (Kamerstuk 33561 nr. 13).

Figuur 1.2 *Onderdelen project Borssele (in de figuur gedefinieerd als "TenneT net op zee")*

1.3 Nut en noodzaak

In het Energieakkoord voor duurzame groei (Energieakkoord) zijn concrete doelstellingen geformuleerd voor windenergie op zee, namelijk 4.450 MW in 2023. De keuze is gemaakt om deze doelstelling te realiseren door middel van een nieuw uitgiftesysteem. Hiervoor is de Wet windenergie op zee opgesteld. Deze bevat een aantal stappen voor het uitgiftestelsel. Windparken mogen alleen gebouwd worden op locaties (kavels) die door het Rijk zijn aangewezen in een kavelbesluit. Kavels worden aangewezen binnen een gebied dat is aangewezen in het Nationaal Waterplan. Voor het windenergiegebied Borssele is de Minister van Economische Zaken, in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Milieu voornemens vijf kavelbesluiten te nemen.

De windturbines die in het windenergiegebied Borssele geplaatst worden, moeten worden aangesloten op het landelijk hoogspanningsnet. De overheid heeft gekozen voor efficiëntere gecombineerde transportverbindingen. Concreet betekent dit dat de windparken geen eigen verzameltransformator-platform krijgen en dat de windturbines direct kunnen aansluiten op het platform op zee. Deze aanpak biedt kostenvoordelen en maatschappelijke voordelen wat betreft ruimtelijke inpassing (bijvoorbeeld door het bundelen van kabels en het beperken van het aantal duindoorkruisingen), omdat niet elk windpark zelf zijn elektriciteitsaansluiting op land hoeft te regelen (met het bijbehorende kabeltracé), maar kan aansluiten op een platform op zee. Zo zijn er uiteindelijk minder platforms op zee en minder kabels op zee en land nodig, wat tot een kostenvoordeel leidt en voordelen heeft voor de ruimtelijke inpassing, het milieu, de scheepvaartveiligheid en overige economische activiteiten. Bijvoorbeeld door het bundelen van kabels en het beperken van het aantal duindoorkruisingen.

Met het net op zee Borssele wordt een bijdrage geleverd aan de transitie naar meer duurzame energiebronnen door het ontwikkelingspotentieel voor offshore windparken en de leveringszekerheid te verbeteren. TenneT heeft als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet met de inwerkingtreding van de Wet windenergie op zee⁶ formeel de taak gekregen een net op zee voor te bereiden. De taak om het net op zee daadwerkelijk aan te leggen, inclusief de randvoorwaarden die daarbij horen en de regulering rond het net op zee, zijn onderdeel van de wijziging van de Elektriciteitswet 1998 ten behoeve van het tijdig realiseren van de doelstellingen van het Energieakkoord⁷. Deze herziening is thans nog niet in werking. De procedure om tot dit inpassingsplan te komen, is daarvan niet afhankelijk en kan ondertussen worden doorlopen.

In het windenergiegebied Borssele zal in totaal 1.400 MW (verdeeld over vijf kavels) aan windvermogen geplaatst worden. Voor het vermogen van 1.400 MW is een netaansluiting op het 380 kV-netwerk op land noodzakelijk. Het dichtstbijzijnde 380 kV-hoogspanningsstation is het 380 kV-station Borssele. Andere mogelijkheden van deze omvang in de nabijheid van dit station zijn niet aanwezig. Dit is dan ook in lijn met het gestelde uitgangspunt in de Planologische kernbeslissing (PKB deel 4, paragraaf 6.2, bijlage bij Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening⁸), waarin Borssele aangewezen wordt als aansluitlocatie voor wind op zee. Het tracé van de kabels zal dan ook van windenergiegebied Borssele naar het op land gelegen bestaande 380 kV hoogspanningsstation Borssele lopen.

Een koppeling met het netwerk van de aanpalende Belgische windparken is niet wenselijk, omdat hiervoor dubbele procedures nodig zijn, een aanpassing van de Subsidieregeling

⁶ in werking per 1 juli 2015, Staatsblad 2015, 261, Artikel 29, inhoudende een wijziging van de E-wet, artikel 16n (zie Stb 2015, 261).

⁷ Wet van 23 maart 2016 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 (tijdig realiseren doelstellingen Energieakkoord), Stb. 2016, 116.

⁸ Staten-Generaal, vergaderjaar 2008-2009 31410, nr. 16.

Duurzame Energie (SDE+) nodig is en dat extra kosten met zich meebrengt door aanleg van een extra kabelverbinding. Dit maakt het moeilijk, zo niet onmogelijk, om de doelstellingen uit het Energieakkoord tijdig te halen. Ook aansluiting aan het Belgisch elektriciteitsnet is geen optie, omdat dit niet is uitgerust voor een dergelijke aansluiting.

1.4 Planvorm en de vigerende bestemmingsplannen

In het plangebied van het inpassingsplan net op zee Borssele gelden momenteel de volgende bestemmingsplannen en beheersverordeningen:

• Bestemmingsplan Borsels Buiten	Gemeente Borsele
• Bestemmingsplan Groenproject 't Sloe	Gemeente Borsele
• Beheersverordening Zeehaven en industrieterrein Sloe 2013	Gemeente Borsele
• Bestemmingsplan Buitengebied	Gemeente Vlissingen
• Beheersverordening Vlissingen-Oost	Gemeente Vlissingen

De geldende bestemmingsplannen en beheersverordeningen van de gemeenten Vlissingen en Borsele voorzien niet in een passende juridisch-planologische regeling om de kabels en de realisatie van het hoogspanningsstation Borssele met bijbehorende voorzieningen mogelijk te maken. In paragraaf 3.4 worden de geldende bestemmingsplannen en beheersverordeningen nader toegelicht.

Het inpassingsplan maakt na vaststelling deel uit van de onderliggende bestemmingsplannen en beheersverordeningen, tenzij in het inpassingsplan een andere regeling is opgenomen. Op de gronden waar in het inpassingsplan een dubbelbestemming is voorzien, gelden straks dus twee bestemmingen: een bestemming vanuit het vigerende bestemmingsplan of beheersverordening en de nieuwe dubbelbestemming vanuit het inpassingsplan. Het inpassingsplan moet dan ook samen met de onderliggende plannen en verordeningen worden gelezen. Het inpassingsplan regelt enkel de aanvullende en gewijzigde gebruiks- en bouw mogelijkheden en aanvullende bescherming voor de projectonderdelen van het net op zee. Het inpassingsplan is van invloed op de bestaande gebruiks- en bouw mogelijkheden die gelden op grond van het onderliggende plan of verordening. Ter plaatse van de kabels geldt bijvoorbeeld op grond van het inpassingsplan een vergunningplicht voor grondroerende werkzaamheden die op grond van de geldende bestemmingsplannen of beheersverordeningen nog niet aanwezig was.

1.5 Het inpassingsplan en de rijkscoördinatie regeling

De rijkscoördinatie regeling is bij afzonderlijk besluit⁹ van de Minister van Economische Zaken van toepassing verklaard op de voorbereiding van het project net op zee Borssele. De Minister van Economische Zaken is de projectminister en het coördinerend bevoegd gezag en stelt samen met de Minister van Infrastructuur en Milieu het inpassingsplan vast.

Voor de verwezenlijking van het project zijn een ruimtelijk besluit (het inpassingsplan) en diverse uitvoeringsbesluiten nodig. De rijkscoördinatie regeling maakt een parallelle en een gecoördineerde voorbereiding van deze besluiten mogelijk. De verschillende bevoegde bestuursorganen, waaronder het college van B&W van zowel de gemeente Borsele als de gemeente Vlissingen, zijn verantwoordelijk voor het nemen van bepaalde uitvoeringsbesluiten en de inhoud daarvan. Echter, de Minister van Economische Zaken¹⁰ kan zelf een beslissing op een aanvraag nemen indien het bevoegde bestuursorgaan niet (tijdig) beslist, of een beslissing neemt die naar oordeel van de Ministers wijziging behoeft (artikel 3.36 Wro).

⁹ Besluit van 4 december 2014 (Kamerstuk 33561 nr. 13).

¹⁰ In samenspraak met de Minister van Infrastructuur en Milieu.

Bij toepassing van de rijkscoördinatieregeling wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gevolgd. Dit houdt in dat voor de te coördineren besluiten eerst een ontwerp wordt opgesteld en dat dit vervolgens ter inzage wordt gelegd. Vanaf de dag van de terinzagelegging heeft eenieder zes weken om een zienswijze in te dienen op de ter inzage gelegde stukken. Het plan en de besluiten worden vervolgens vastgesteld, rekening houdend met de zienswijzen. Belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend en degenen aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij geen zienswijze hebben ingediend, kunnen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State. Voor de mogelijkheid van beroep worden het plan en de besluiten als één besluit aangemerkt (artikel 8.3 Wro).

Het inpassingsplan valt onder de werking van de Crisis- en herstelwet. Dit betekent dat procedureregels gewijzigd zijn. Zo kunnen gemeenten en andere overheden geen beroep instellen tegen het inpassingsplan en de andere besluiten van de rijksoverheid. Dit inpassingsplan is in nauw overleg met de gemeenten en provincie opgesteld en deze overheden hebben uitgebreide inspraakmogelijkheden gekregen in het voortraject. Andere gevolgen van de werking van de Crisis- en herstelwet zijn dat de beroepsprocedure sneller wordt doorlopen en een beroepsschrift direct de gronden van het beroep dient te omvatten.

1.6 Leeswijzer

Dit inpassingsplan bestaat uit de verbeelding (plankaart), het vaststellingsbesluit, de regels en de toelichting. De bestemmingen zijn geometrisch bepaald en worden digitaal verbeeld en vastgesteld. Daarnaast zijn de bestemmingen voorzien van planregels ten aanzien van bouwen en gebruik. Deze regels bepalen de randvoorwaarden waarbinnen het net op zee Borssele kan worden gerealiseerd. De toelichting dient als onderbouwing van het plan en kent geen rechtstreeks bindende werking. In de toelichting komen de elementen terug zoals vereist op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening.

De toelichting is als volgt opgebouwd. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 de beschrijving van het project. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens ingegaan op de geldende (ruimtelijke) beleidskaders. In hoofdstuk 4 komt de uitvoerbaarheid aan bod. In dit hoofdstuk worden de resultaten van diverse onderzoeken uitgelicht. Hoofdstuk 5 en 6 bieden inzicht in respectievelijk de maatschappelijke en financiële uitvoerbaarheid van het project. Hoofdstuk 7 bevat ten slotte de toelichting op de regels.

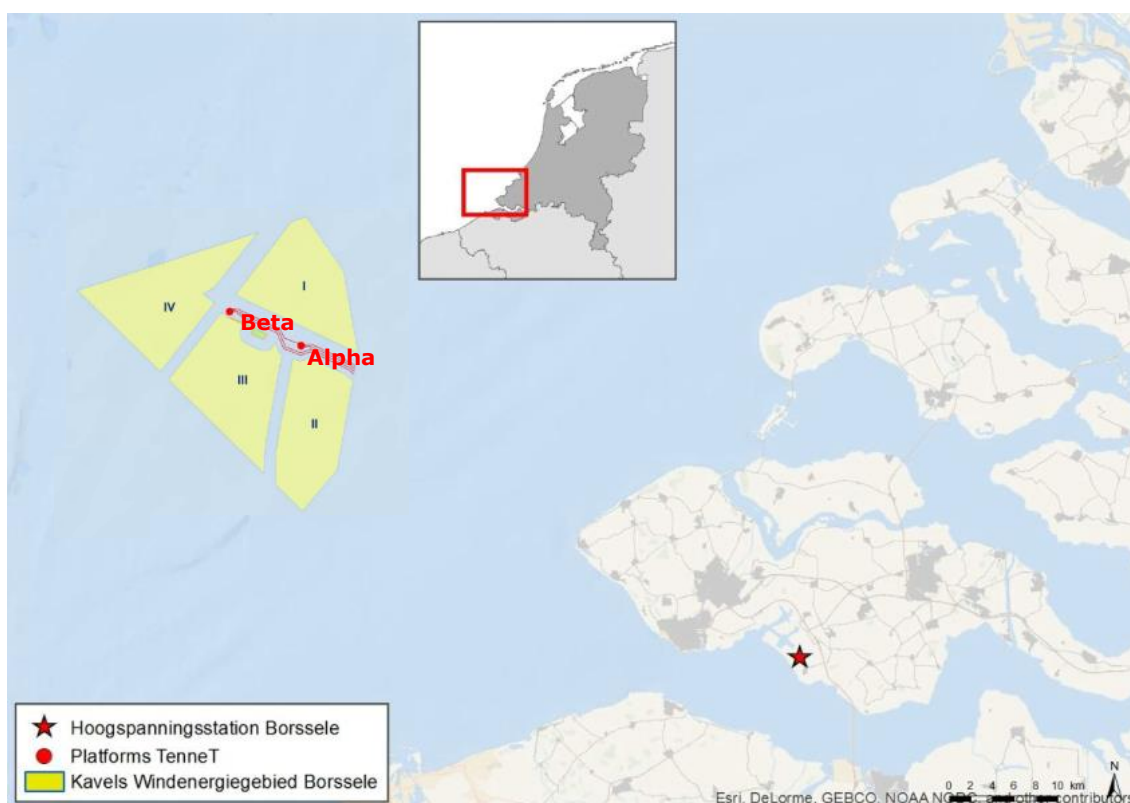
2 Projectbeschrijving en locatiekeuze

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een nadere beschrijving gegeven van het project dat voorwerp is van het inpassingsplan. Achtereenvolgens komt de locatiekeuze van het kabeltracé aan bod, het kabeltracé (zowel op zee als op land) en de realisatie van het hoogspanningsstation. In de beschrijving wordt ook ingegaan op de te verrichten werkzaamheden tijdens de aanlegfase en in de beheerfase.

2.2 Locatiekeuze

Het windenergiegebied Borssele bestaat uit vijf kavels. In elke kavel wordt een windpark gerealiseerd. Kavel V betreft een testlocatie voor 2 windturbines en deze ligt in het gebied van kavel III. Voor de netaansluiting van deze windparken realiseert TenneT twee platforms op zee, te weten platform Alpha, dat ligt tussen kavels I en II van windenergiegebied Borssele en platform Beta dat ligt tussen kavels III/V en IV. Beide platforms zijn vrijwel identiek in functie, ontwerp en uitvoering, behoudens kleine verschillen als gevolg van bijvoorbeeld een andere waterdiepte ter plaatse.

Figuur 2.1 Ligging platforms en hoogspanningsstation

Bij het bepalen van de ligging van de platforms is informatie van het ministerie van Economische Zaken, het ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat) en mogelijke toekomstige windparkontwikkelaars meegenomen. De belangrijkste randvoorwaarden die een rol hebben gespeeld bij het bepalen van de ligging van de platforms zijn:

- toegankelijkheid van de platforms voor schepen;
- ruimte voor aanleg en onderhoud. Obstatelvrije zone van 500 meter rondom de platforms;
- lengte van parkbekabeling zo kort mogelijk houden;
- het is niet gewenst dat de parkbekabeling van een kavel door een aanpalend kavel loopt;
- voorkeur voor zo veel mogelijk bundelen van de kabels naar land.

Dit heeft geleid tot de in figuur 2.1 aangeduide ligging van de platforms. De platforms bevinden zich op 31,7 km (Alpha) en 38,8 km (Beta) van de kust. De waterdiepte ter plekke van platform Alpha is 30 meter en ter plekke van Beta 31 meter.

Tussen de twee platforms wordt een 66 kV kabel aangelegd. Vanaf elk platform lopen twee 220 kV kabels naar de kust. In totaal omvat het systeem dus vier exportkabels en een 66 kV kabel, die allen ondergronds worden aangelegd.

De twee kabels van platform Beta en de twee kabels van platform Alpha lopen parallel in een kabelcorridor. In het Nationaal Waterplan¹¹ (2016-2021) heeft Rijkswaterstaat voor kabels en leidingen in de zandwingebeden speciale corridors vastgelegd die gebruikt kunnen worden voor de kabels van TenneT. De basis hiervoor is vastgelegd in de Beleidsnota Noordzee (2016-2021) waarin bij kabels en leidingen, inclusief interconnector- en telecommunicatiekabels, achtereenvolgens is gekeken of 1) een tracé mogelijk is waarbij de nieuwe kabels en leidingen worden gebundeld met bestaande kabels en leidingen, 2) een tracé mogelijk is waardoor de winbare zandvoorraad niet essentieel aangetast wordt. Deze voorkeurscorridors op zee zijn gebaseerd op:

- locatie van minder geschikte zandwinlocaties;
- locatie van uitgeputte zandwinlocaties;
- bestaande bundeling van kabels en leidingen waardoor de vrije zone (onderhoudszone) beperkt gehouden kan worden;
- aanlandingspunten voor gas-, olie- en elektriciteits-/dataverbindingen.

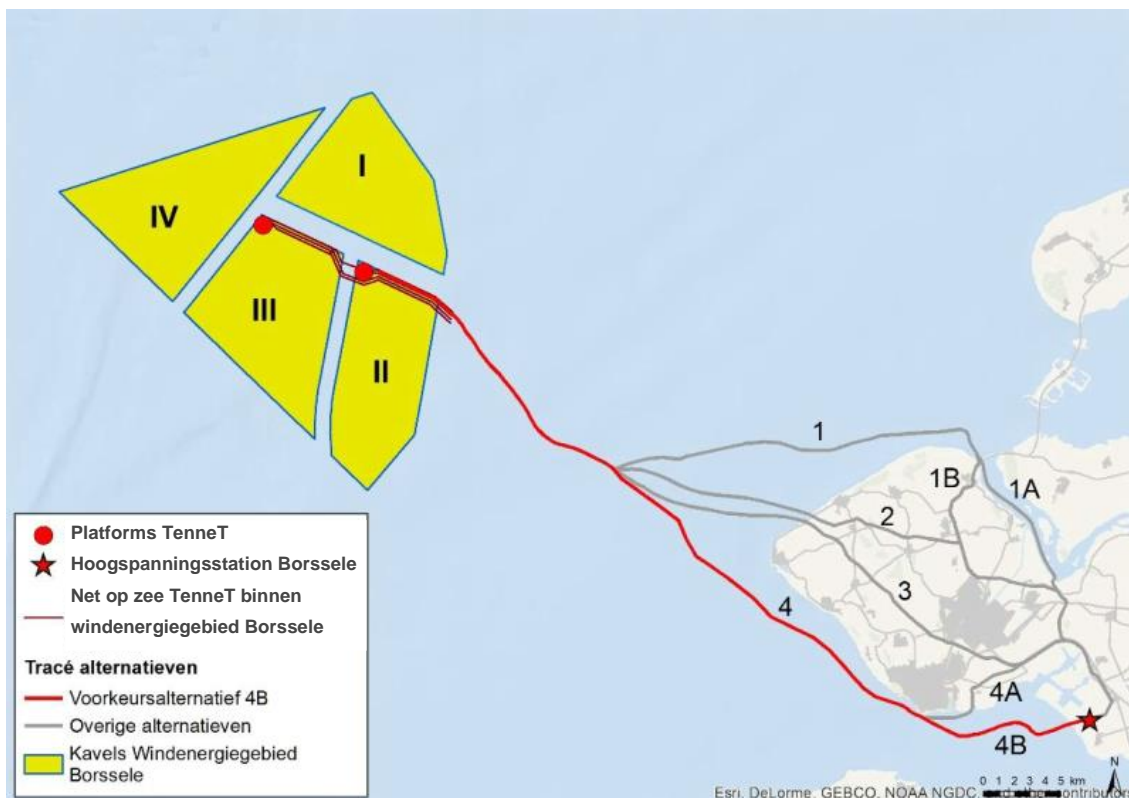
Aansluiting windparken op station Borssele

De kabels worden aangelegd vanaf het aanlandingspunt naar een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation in Borssele dat komt te liggen naast het huidige hoogspanningsstation in Borssele. Voor het aansluiten van de windparken op station Borssele is gekozen omdat:

- Borssele is opgenomen in SEVIII als aansluitlocatie voor grootschalige offshore windenergie;
- dit station het dichtstbijzijnde aansluitpunt op land is. Daarmee is er beperkte infrastructuur nodig om het windpark aan te sluiten;
- de locatie van het nieuwe station direct naast het bestaande 380 kV-hoogspanningsstation ligt, waardoor beperkte infrastructuur nodig is om de aansluiting op het landelijk net te bereiken;
- op deze locatie voldoende ruimte is voor de benodigde onderdelen;
- op deze locatie voldoende afstand is van de windturbines die in de omgeving van het industrieterrein liggen;
- met EPZ (voormalig eigenaar) afspraken konden worden gemaakt over aankoop en gebruik van het terrein.

¹¹ Nationaal Waterplan 2016-2021, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Ministerie van Economische Zaken, december 2015 (bijlage bij Kamerstukken II 2015/16, 31710, nr. 45)

Tussen de locatie van de platforms en de kabelcorridor ter plaatse van de zandwinlocatie enerzijds en het hoogspanningsstation anderzijds zijn diverse kabeltracés mogelijk. In de milieueffectrapportage zijn voor de kabels verschillende tracéalternatieven onderzocht. De tracéalternatieven zijn in figuur 2.2 weergegeven.

Figuur 2.2 Tracéalternatieven, met in rood het voorkeursalternatief

Uit deze tracéalternatieven is een voorkeursalternatief gekozen. De keuze is gemaakt op basis van informatie uit het MER en op basis van economische (kosten), technische (beschikbare techniek, uitvoeringstijd) en andere maatschappelijke overwegingen.

Vanuit deze integrale beoordeling zijn tracés 1B, 2 en 3 uitgesloten als voorkeursalternatief vanwege verzilting en zetting.

Tracés 1A, 4A en 4B zijn nader beschouwd om tot een voorkeursalternatief te komen. Vanuit kosten is tracé 1A het duurst en 4B het goedkoopst. Vanuit milieuoverwegingen heeft het Westerschelde tracé dat bij Borssele aan land gaat (tracé 4B) de voorkeur boven aan land gaan direct na Vlissingen (tracé 4A), omdat het tracé slechts beperkt over land loopt en daarbij vooral door industrieel gebied gaat. Vanuit techniek kent het tracé 1A het hoogste risico, gevolgd door 4A. Het risico van tracé 4B is mitigeerbaar. Vanuit maatschappelijke overwegingen heeft tracé 4B, dat het kortste over land loopt, de voorkeur. Uit de integrale afweging volgt tracé 4B als voorkeursalternatief omdat tracé 4B in vergelijking tot tracés 1A en 4A:

- op een aantal milieuaspecten het meest gunstig scoort;
- het goedkoopst is;
- technisch minder risico's kent; en
- vanuit maatschappelijke overwegingen de voorkeur heeft.

Paragraaf 4.2 gaat meer gedetailleerd in op de afweging die ten grondslag ligt aan de keuze voor tracé 4B. Na de effectbeoordeling en keuze voor het voorkeursalternatief (VKA) in het MER heeft er gedurende het opstellen van voorliggend inpassingsplan en de vergunningaanvragen een detaillering en optimalisatie van dit VKA plaatsgevonden. In het MER is in beeld gebracht of door deze nadere detaillering en uitwerking van het VKA de effecten zoals beschreven in het MER veranderen.

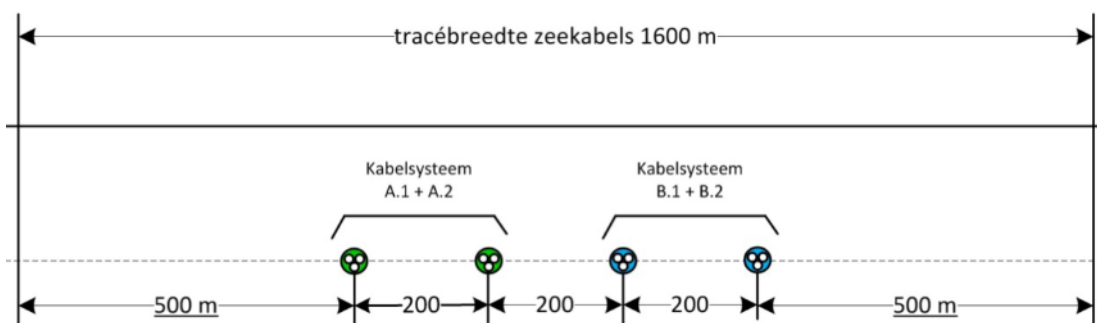
2.3 Kabeltracé

2.3.1 Kabelsystemen op zee

Vanaf elk platform lopen twee kabels van 220 kV naar de kust. In totaal omvat het systeem dus vier kabels op zee, die onder de zeebodem worden aangelegd. Deze kabels transporteren wisselstroom met een spanningsniveau van 220 kV. Het offshore kabelsysteem bevat drie fasen per kabel.

De benodigde breedte voor het tracé van de 220 kV kabels is opgebouwd uit:

- de afstand tussen de individuele kabels: 200 meter;
- een onderhoudszone aan weerszijden van de kabelcorridor: 500 meter¹². Ter bescherming van de kabelcorridor mogen binnen deze zone geen bodemgerelateerde activiteiten plaatsvinden anders dan reguliere onderhoudsbagger- en stortwerkzaamheden;
- de totale strookbreedte van de kabels op zee is daarmee 1.600 meter (3 x 200 meter + 2 x 500 meter).

Figuur 2.3 Tracébreedte offshore kabelsystemen

Omdat in de Westerschelde minder ruimte voorhanden is dan op zee, wordt daar uitgegaan van een smaller tracé. De kabels in de Westerschelde liggen dicht bij elkaar dan de voorkeursafstand van 200 meter die op zee wel gerealiseerd kan worden. De onderlinge afstand tussen de kabels bedraagt circa 100 meter en de onderlinge afstand tussen de kabels bedraagt circa 100 meter en de onderhouds-/veiligheidszone is door Rijkswaterstaat in de Westerschelde vastgesteld op 200 meter aan weerszijden (zie voetnoot 12). De totale tracébreedte in de Westerschelde bedraagt daarmee 700 meter.

Om de offshore kabels te beschermen tegen invloeden van buitenaf, zoals scheepsankers en bodemvisserij, worden de kabels ingegraven. De offshore kabels zullen op een zodanige diepte worden gelegd, zodat deze niet blootspelen als gevolg van de natuurlijke variatie van de zeebodem. Op bepaalde plekken, zoals onder scheepvaartroutes, worden de kabels nog dieper aangelegd. Dit om schade aan de kabels en beperkingen voor de omgeving te voorkomen. In de Westerschelde worden de kabels op minimaal 3 meter gelegd. De diepteligging/gronddekking wordt in de watervergunning geregeld.

Aanlegmethode

De beschikbare aanlegmethodes zijn te verdelen in:

- pre-lay trenching;
- direct trenching; en
- post-lay trenching.

Bij pre-lay trenching wordt de bodem eerst verlaagd (graven, ploegen, baggeren), waarna de kabel wordt afgerold en op de bodem gelegd. Vervolgens wordt de kabel weer bedekt; hetzij door het vrijgekomen bodemmateriaal weer terug te storten, hetzij door natuurlijke sedimentatie. Bij direct trenching wordt de kabel afgerold en meteen met spuitlansen of ploeg op diepte gebracht. Bij post-lay trenching wordt de kabel eerst op de bodem gelegd en later (in

¹² Deze zones voor kabels en leidingen zijn vastgelegd door RWS in de Beleidsnota Noordzee: 500 meter op de Noordzee en 200 meter in de Westerschelde.

een separate werkgang) met behulp van spuitlansen of een ploeg begraven. Er zijn ook combinaties van de beschreven technieken mogelijk, bijvoorbeeld eerst pre-lay trenching (een sleuf graven), gevolgd door direct of post-lay trenching (op de bodem van de voorgegraven sleuf). De keuze hangt voornamelijk af van de lokale (bodem)omstandigheden.

Er is inmiddels (vanuit andere projecten zoals NorNed, BritNed en projecten van TenneT in Duitsland) veel bekend over de mogelijkheden en voor- en nadelen van de verschillende aanlegmethoden. In het MER is bepaald of de toe te passen aanlegmethode(n) van invloed zijn op de aard en omvang van de milieueffecten. In het MER is geconstateerd dat de (milieu)effecten van alle aanlegmethoden (worst-case) toelaatbaar zijn. Om deze reden wordt de aanlegmethode niet voorgeschreven in het inpassingsplan. De aanlegmethode wordt via de watervergunning geregeld.

Beheer en onderhoud

Op zee zal na aanleg en ingebruikname van de kabels periodiek een routinematig onderzoek worden uitgevoerd om de ingraafdiepte te controleren en om de bodemdynamiek ter plaatse van de kabels te monitoren. Voor dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van een inspectieschip, uitgerust met bijvoorbeeld een Multibeam Echo Sounder (sonar apparatuur). Door het periodiek monitoren van deze gegevens kan worden vastgesteld hoe de bodemligging zich ontwikkelt en of de kabels nog voldoende beschermd in de zeebodem liggen. Als blijkt dat de diepteligging van de kabels in de zeebodem niet meer voldoende is, dan worden de kabels opnieuw op diepte gebracht met behulp van een geschikte ingraafmethode.

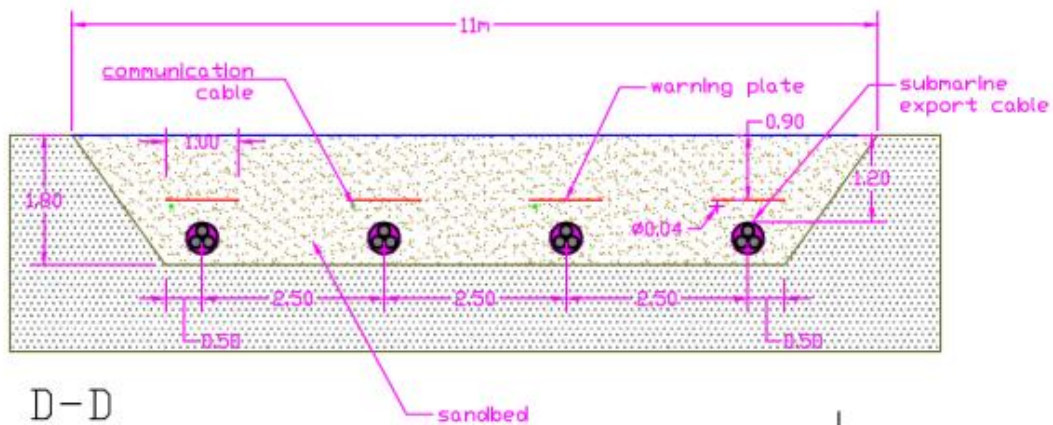
Op basis van de monitoring zal bekeken worden of onderhoud nodig is. Wanneer reparaties nodig zijn, zullen werkzaamheden plaatsvinden aan de kabels. Kabelreparaties aan correct geïnstalleerde kabels komen weinig voor. Op zee zijn de belangrijkste schadeoorzaken blootspooling in combinatie met bodemvisserij, waarbij scheerborden die het net openhouden over de kabel worden getrokken. In het geval dat een reparatie moet worden uitgevoerd, wordt materieel gemobiliseerd dat vergelijkbaar is met het materieel dat is gebruikt tijdens de aanleg. Om reparaties te kunnen uitvoeren, wordt een zekere lengte aan kabel op voorraad gehouden. De kabel wordt ter plekke van de beschadiging gekapt en vervangen door een nieuw stuk kabel. Een reparatie moet aan het oppervlak plaatsvinden, waardoor altijd twee overgangsmoffen (joints) en een zekere overlengte aan kabel nodig zijn. Deze overlengte aan kabel wordt na afloop in een zijwaartse lus op de bodem gelegd en ingegraven. Doordat de kabels in de Westerschelde dicht bij elkaar liggen, zal bij kabelbreuk de hierdoor ontstane lus anders gelegd worden, bijvoorbeeld over een grotere lengte, of aan de buitenzijde zodat afstand tot de naastgelegen kabel behouden blijft.

Een reparatie wordt meestal uitgevoerd met twee schepen (een reparatieschip en een begeleidingsschip). Schepen die bezig zijn met een reparatie zijn stationair en hebben speciale markeringen voor de overige scheepvaart. Bij een reparatie zal ook een begeleidingsschip aanwezig zijn indien de reparatie plaatsvindt ter plaatse van een vaargeul. Dit schip zorgt ervoor dat andere schepen niet te dicht bij komen.

Het kan enkele weken tot maanden duren voor een kabelreparatie op zee is uitgevoerd. Dit is afhankelijk van de schade, de omstandigheden, het materieel en het weer.

2.3.2 Kabelsystemen op land

De kabelsystemen gaan over de primaire waterkering heen, zodat geen overgang nodig is tussen de soort kabels. De zeekabel wordt vanaf de aanlanding over de zeevering heen doorgetrokken naar het hoogspanningsstation. Vanwege de beperkte lengte van het kabelsysteem op land, wordt geen gebruik gemaakt van aparte landkabels. Het kabelsysteem op land bestaat dan ook uit vier kabelsystemen met elk één kabel. De vier 220 kV zeekabels worden ondergronds aangelegd. Ze liggen naast elkaar in het platte vlak met een onderlinge afstand van 2,5 meter tussen de kabelsystemen. De totale breedte van de strook bedraagt daarmee 11 meter na aanleg (zie figuur 2.4). De strook waarbinnen de aanleg van het kabelsysteem mogelijk is, is 50 meter breed.

Figuur 2.4 Tracébreedte onshore kabelsystemen

Omdat de zeekabels worden doorgetrokken op land, zijn geen mofputten nodig voor de overgang van zeekabel naar landkabel.

Aanlegmethode

De kabels op land worden ondergronds aangelegd. De kabels worden aangelegd door middel van open ontgraving in een zandbed. In de milieueffectrapportage is geconstateerd dat de (milieu)effecten van alle aanlegmethoden (worst-case) toelaatbaar zijn. Om deze reden wordt de aanlegmethode niet voorgeschreven in het inpassingsplan. De aanlegmethode wordt in de werkplannen beschreven welke in het kader van de Watervergunning ingediend moeten worden.

Beheer en onderhoud

De kabels op land worden niet geïnspecteerd. Wanneer reparatie van een kabel nodig is, wordt de grond boven de kabels afgegraven over de benodigde afstand om bij de kabel te komen. Ook op land wordt voor het uitvoeren van reparaties een zekere lengte aan kabel op voorraad gehouden. De kabel wordt ter plekke van de beschadiging gekapt en vervangen door een nieuw stuk kabel.

Het kan enkele weken duren voor een kabelreparatie op land is uitgevoerd. Dit is afhankelijk van de schade, de omstandigheden, het materieel en het weer.

2.4 Hoogspanningsstation

De kabels worden aangelegd vanaf het aanlandingspunt naar het 380 kV-hoogspanningsstation in Borssele. Het station komt te liggen naast het huidige transformatorstation. De realisatie betreft:

- 4x 380 kV veld;
- 4x 380/220 kV transformator;
- 4x 20 kV blindlastcompensatiespoel (met wat klein schakelmateriaal);
- 4x 220 kV compensatiespoel;
- 4x 220 kV kabeleindsluiting;
- 12x 220 kV veld;
- 1 centraal dienstengebouw met daarin SCADA-ruimtes voor de besturing van de windparken. SCADA staat voor *Supervisory Control And Data Acquisition*. De datacommunicatie met de windparken vindt plaats via een glasvezelkabel die geïntegreerd is in de exportkabels.

In figuur 2.5 is de ligging van het huidige 380 kV-station in Borssele en het gebied voor de realisatie weergegeven.

Figuur 2.5 Plangebied 380 kV hoogspanningsstation net op zee Borssele

Hoewel de transformatoren niet in een gebouw staan, is het wel nodig om te heien. Ook voor het centrale dienstgebouw, het SCADA-gebouw en de filters wordt geheid.

Beheer en onderhoud

Tijdens de gebruiksfase bestaan de werkzaamheden uit inspectie, onderhoud en reparaties. Elke maand vindt een visuele inspectie plaats en één keer per jaar onderhoud en reparaties, die ongeveer twee weken duren. Eens in de vijf jaar vindt groot onderhoud plaats.

3 Ruimtelijk beleid en relevante wet- en regelgeving

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk komt, voor zover relevant voor de ontwikkeling, het bestaande ruimtelijke beleid en de regelgeving van achtereenvolgens Europa, het Rijk, de provincie en de betrokken gemeenten aan de orde.

3.2 Europa

De Europese Unie heeft in 2010 het 10-jarenplan Europa 2020 opgesteld. In het plan zijn vijf hoofddoelen vastgesteld voor onderwijs, werkgelegenheid, vernieuwing, klimaat en armoede. Met betrekking tot klimaatsverandering en (duurzame) energie zijn de volgende afspraken vastgesteld:

- minimaal 20% minder uitstoot van broeikasgassen dan in 1990;
- 20% van de energie komt uit duurzame energiebronnen, zoals windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte;
- 20% minder energieverspilling.

Voor elk land zijn toegesneden doelstellingen opgesteld. Voor Nederland geldt dat:

- de uitstoot van broeikasgassen in 2020 moet zijn teruggebracht met 16% ten opzichte van 2005;
- de energie uit duurzame energiebronnen dient ten minste 14% te bedragen; en
- de energiebesparing bedraagt minimaal 1,5% per jaar.

De EU-lidstaten moeten jaarlijks het nationaal hervormingsprogramma indienen, waarin zij onder meer aangeven wat zij doen om de doelen van Europa 2020 te bereiken.

3.3 Rijk

In deze paragraaf wordt het relevante ruimtelijke rijksbeleid en wet- en regelgeving aangegeven dat van belang is voor de realisatie van het hoogspanningsstation Borssele, de hoogspanningsverbindingen in het gemeentelijk grondgebied en de bijbehorende voorzieningen.

3.3.1 Scheldeverdragen

In het Tractaat van 19 april 1839 is tussen Nederland en België overeengekomen dat op de Schelde het loodswezen, de betonning en het onderhoud worden onderworpen aan gemeenschappelijk (Nederlands-Vlaams) toezicht. Daartoe werd een Permanente Commissie van Toezicht opgericht die fungeert als gemeenschappelijk beleidsorgaan.

Om invulling te geven aan het gemeenschappelijk toezicht, werden in 2005 vier verdragen gesloten:

1. het verdrag inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer;
2. het Scheldereglement van 11 januari 1995 (herzien op 21 december 2005);
3. het verdrag betreffende de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium;
4. het verdrag inzake de samenwerking op het gebied van beleid en het beheer in het Schelde-estuarium.

Voor de scheepvaart op de Westerschelde is met name het Verdrag inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer van belang. Met dat verdrag is een gezamenlijke Nederlands-Vlaamse autoriteit gevestigd voor de afwikkeling van een veilig en vlot scheepvaartverkeer in het Scheldegebied.

3.3.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (hierna: SVIR) van 2012 zet het Rijk de nationale belangen in het ruimtelijke en mobiliteitsdomein uiteen en wordt vermeld welke instrumenten hiervoor worden ingezet. Er wordt gestreefd naar een Nederland dat concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig is. Voor (duurzame) energie beperkt het nationaal ruimtelijk beleid in de SVIR zich tot grootschalige windenergie op land en op zee. Het Rijk stelt op het gebied van energie dat voor de opwekking en het transport van energie voldoende ruimte gereserveerd moet worden.

Het Rijk kiest voor een selectieve inzet van rijksbeleid op dertien nationale belangen, waarvoor zij verantwoordelijk is. Buiten deze dertien belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Voor de realisatie van het hoogspanningsstation en de hoogspanningsverbindingen is voor het net op zee met name twee nationale ruimtelijke belangen relevant:

- Nationaal ruimtelijk belang 2: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie. De ruimtebehoefte en het beleid voor ruimtelijke inpassing voor de nationale elektriciteitsinfrastructuur zijn uitgewerkt in de planologische kernbeslissing 'Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening' (zie daarvoor paragraaf 3.3.3).
- Nationaal ruimtelijk belang 8: Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's. De afweging voor het net op zee Borssele wordt toegelicht in hoofdstuk 4.

In de realisatieparagraaf van de SVIR wordt verder de overdracht van de rijkstaak op het gebied van landschap aan de provincies benoemd. Behoud, beheer en versterking van de Nationale Landschappen, met uitzondering van internationale verplichtingen zoals UNESCO's Stelling van Amsterdam, is niet langer een nationale taak, maar een provinciale taak. Ook het rijksbufferzonebeleid is niet langer als rijksbelang gedefinieerd en komt eveneens bij de provincies te liggen.

In de SVIR valt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, inmiddels Natuur Netwerk Nederland) wel onder de rijksbelangen, en wel als nationaal ruimtelijk belang nummer 11: 'ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en fauna-soorten'. Dit betreft de herijkte nationale EHS die uiterlijk in 2018 door provincies wordt gerealiseerd. De in Nederland gelegen Natura 2000-gebieden en de twintig Nationale Parken maken deel uit van de EHS, evenals de Noordzee en de grote wateren. Voor de EHS (met uitzondering van de grote wateren, de Noordzee en de Waddenzee) gelden onverkort het 'nee, tenzij'-regime en de Spelregels EHS. De hier relevante EHS bestaat grotendeels uit Natura 2000-gebieden. De effecten op deze gebieden worden beschreven in paragraaf 4.3.3.

Voorliggend inpassingsplan geeft ook invulling aan nationaal belang 13: zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Zie hiervoor ook hoofdstuk 5 van deze toelichting

3.3.3 Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening

In het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEV III) van 2008 is het rijksbeleid voor (onder andere) hoogspanningsverbindingen uitgewerkt.

Stations worden in SEV III niet separaat geduid. Aangegeven is dat hoogspanningsstations deel uit maken van de verbindingen. Hoogspanningsstation Borssele / Vlissingen (haven- en industriegebied) is aangeduid als bestaand station. De zoekgebieden voor windenergie op

zee zijn niet opgenomen in het SEV III. Wel zijn voor windenergie op zee in het SEV III aanlandingspunten opgenomen. Aanlandingslocaties zijn punten waar windparken op zee mogelijk aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnet op land. Dit zijn punten waar het 380 kV-net nabij de kust komt en hierop kunnen grote vermogens worden aangesloten van meerdere windparken. Borssele is één van de aangewezen aanlandingslocaties. In het SEV III is nog het uitgangspunt gehanteerd dat elk windpark zijn eigen verbinding realiseert.

Daarnaast is ten tijde van de vaststelling van het SEV III aangegeven dat op termijn een alternatief hiervoor bestaat en wel dat het vermogen van een beperkt aantal windparken op zee wordt verzameld op een platform en met een kabel aangesloten wordt op het net op land. Dit alternatief is destijds onderzocht en daarin is ook Borssele bekeken. Het net op zee Borssele en onderhavig inpassingsplan zijn een uitwerking van dit alternatief dat is vermeld in SEV III.

3.3.4 Energieakkoord voor duurzame groei (Energieakkoord)

Ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, natuur- en milieuorganisaties en andere maatschappelijke organisaties hebben zich verbonden aan het energieakkoord voor duurzame groei. Zo zijn afspraken gemaakt over energiebesparing, schone technologie en klimaatbeleid. Partijen zetten zich in een toename van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking naar 14 procent in 2020 (en 16 procent in 2023) te realiseren, in lijn met de doelen Europa 2020.

Het opschalen van hernieuwbare energieopwekking vormt een belangrijke pijler van het programma. Een hoofdpunt voor de grootschalige hernieuwbare opwekking is onder meer de opschaling van wind op zee naar 4.450 MW operationeel in 2023. Dit betekent dat in totaal nog 3.450 MW moet worden gerealiseerd. Het net op zee Borssele levert een bijdrage aan het realiseren van deze doelstellingen.

3.3.5 Routekaart voor windenergie op zee

Op 26 september 2014 is door de Minister van Economische Zaken en de Minister van Infrastructuur en Milieu een brief aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin de routekaart wordt gepresenteerd voor het tijdig realiseren van de doelstelling voor windenergie op zee.¹³

In de brief wordt ingegaan op het net op zee, het nieuwe systeem voor realisatie van windenergie op zee, en de gebieden voor windenergie. Het kabinet concludeert dat een gecoördineerde netaansluiting van windparken op zee leidt tot lagere maatschappelijke kosten en een kleinere impact op de leefomgeving. Het uitgangspunt voor de routekaart is dat de opgave voor windenergie op zee het meest kosteneffectief kan worden gerealiseerd door uit te gaan van een nieuw concept van netbeheerder TenneT voor een net op zee.

In de brief wordt het uitgangspunt gegeven dat standaard platforms worden gebruikt waarop per platform 700 MW windenergiecapaciteit wordt aangesloten. Op het platform worden de windturbines van de windparken rechtstreeks aangesloten. Dit uitgangspunt is ook gehanteerd voor het net op zee Borssele en onderhavig inpassingsplan.

3.3.6 Nationaal Waterplan (2009-2015)

Het Nationaal Waterplan (2009-2015) is het formele rijksplan voor het nationale waterbeleid. In de Waterwet is vastgelegd dat het Rijk dit plan eens in de zes jaar opstelt. Het Nationaal Waterplan heeft betrekking op het gehele watersysteem, zowel oppervlaktewater, grondwater als de bijbehorende waterkeringen, oevers en dergelijke.

In het Nationaal Waterplan is prioriteit gegeven aan onder meer duurzame energie, waarbij ruimte op de Noordzee wordt gereserveerd om in 2020 minimaal 1.000 km² te realiseren en voorwaarden te scheppen voor verdere doorgroei na 2020. De realisatie van windenergiegebied Borssele en bijbehorend net op zee Borssele draagt bij aan deze doelstelling.

¹³ *Kamerstukken II 2014/15, 33 561, nr. 11 (Structuurvisie Windenergie op Zee)*

Het nationale waterbeleid wordt op dit moment herzien, zie paragraaf 3.3.8.

3.3.7 Beleidsnota Noordzee (2010-2015)

In de Beleidsnota Noordzee (2010-2015) worden de achtergronden, overwegingen en realisatie van de beleidskeuzes uit het Nationaal Waterplan meer in detail uitgewerkt. In de beleidsnota heeft het kabinet de volgende gebieden aangewezen voor windenergie op zee: Borssele en IJmuiden.

3.3.8 Nationaal Waterplan (2016-2021) en Beleidsnota Noordzee (2016-2021)

Voor de periode 2016-2021 wordt het Noordzee beleid verder uitgewerkt in het Nationaal Waterplan (2016-2021) en als onderdeel hiervan in de nieuwe beleidsnota Noordzee. Het ontwerp van beide is in december 2014 aan de Tweede Kamer aangeboden en heeft ter inzage gelegen tot en met 22 juni 2015. In december 2015 zijn het Nationaal Waterplan (2016-2021) en de Beleidsnota Noordzee (2016-2021) vastgesteld.

3.3.9 Beleid met betrekking tot hoogspanningslijnen en het magneetveld

Rond hoogspanningslijnen ontstaan magneetvelden. Er is uitgebreid wetenschappelijk onderzoek gedaan naar dit onderwerp. Er is geen sprake van wettelijke limieten voor blootstelling aan deze magnetische velden, maar wel Europees en nationaal beleid. Op basis van het wetenschappelijk onderzoek zijn in internationaal verband limieten aanbevolen voor de sterkte van het magnetisch veld. Deze houden in dat blootstelling aan meer dan 100 microtesla wordt afgeraden. Deze waarden worden ook in Nederland gehanteerd. De verzamelde wetenschappelijke gegevens wijzen op het bestaan van een zwakke, maar statistisch significante associatie tussen het voorkomen van leukemie bij kinderen tot 15 jaar en het wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een oorzakelijk verband tussen blootstelling aan magnetische velden van hoogspanningslijnen en het ontstaan van leukemie bij kinderen.

De nota 'Nuchter omgaan met risico's'¹⁴ gaat in op het voorzorgsbeginsel. Het voorzorgsbeginsel houdt in dat, wanneer een activiteit potentieel schadelijke effecten kan hebben, maatregelen ter voorkoming of beperking van die potentiële effecten niet achterwege mogen worden gelaten op de enkele grond, dat wetenschappelijk onzeker is of die effecten daadwerkelijk zullen optreden. De nota is nader ingevuld in de brief¹⁵ met betrekking tot hoogspanningslijnen van 3 oktober 2005. Deze brief bevat een advies aan gemeenten en beheerders van het hoogspanningsnet. Het advies is gebaseerd op de beschikbare wetenschappelijke informatie en het voorzorgsbeginsel. Verder is het van toepassing bij de vaststelling van structuurvisies en bestemmingsplannen en bij de vaststelling van tracés van bovengrondse hoogspanningslijnen, dan wel bij wijzigingen in bestaande plannen of wijziging van bestaande hoogspanningslijnen. Op basis van het beleidsadvies van het Rijk wordt geadviseerd om: "zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0.4 microtesla (de magneetveldzone)."

Naar aanleiding van concrete vragen van gemeenten, provincies en netbeheerders en enkele rechterlijke uitspraken, heeft het Rijk bij brief¹⁶ van 4 november 2008, het advies van 3 oktober 2005 verduidelijkt. Enkele definities van begrippen als 'langdurig verblijf' en 'gevoelige bestemmingen' zijn nader verduidelijkt. Tot een 'langdurig verblijf' wordt gerekend, een verblijf van minimaal 14-18 uur per dag gedurende minimaal een jaar. Tot de 'gevoelige bestemmingen' worden woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen met bijbehorende erven en buitenspeelruimten gerekend. Daarnaast wordt dieper ingegaan op de betekenis van het voorzorgsbeginsel als basis voor het beleid. De brief is gebaseerd op een advies van

¹⁴ Nuchter omgaan met risico's, Beslissen met gevoel voor onzekerheden, Ministerie van VROM, 2004

¹⁵ Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 3 oktober 2005

¹⁶ Verduidelijking van het advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 4 november 2008.

de Gezondheidsraad van 21 februari 2008.

Het beleidsadvies is van toepassing op nieuwe situaties en geldt enkel voor bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Het beleidsadvies is derhalve niet van toepassing op hoogspanningsstations, opstijgpunten en kabelverbindingen. Niettemin is de ligging van de 0,4 micro-Tesla zone wel berekend en inzichtelijk gemaakt.

3.3.10 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het beleid dat in de SVIR is geformuleerd, is in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (hierna: Barro) vastgelegd in regelgeving. In het Barro zijn nationale belangen vastgelegd waar provincies en gemeenten rekening mee moeten houden als zij inpassingsplannen of bestemmingsplannen opstellen. De elektriciteitsvoorziening is aangemerkt als een nationaal belang. Hieronder staan de huidige hoogspanningsverbindingen zoals aangewezen in het Barro (zie figuur 3.1).

*Figuur 3.1 Kaart elektriciteitsvoorziening
(Bijlage 5 bij het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening)*

Voorliggend inpassingsplan voorziet in het aansluiten van de windparken op zee op het landelijke hoogspanningsnet. Daarvoor wordt een hoogspanningsstation in Borssele gerealiseerd in de nabijheid van het bestaande station. Het hoogspanningsstation bij Borssele is onderdeel van het landelijk hoogspanningsnet waar het Barro op van toepassing is.

3.3.11 Crisis- en herstelwet

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet in werking getreden. Doel van deze wet is de versnelling van projecten in het ruimtelijke domein, de bestrijding van de economische crisis en haar gevolgen en de bevordering van een goed en duurzaam herstel van de economische structuur van Nederland. Op basis van artikel 1.1, eerste lid, onder a, van de Crisis- en herstelwet, in samenhang met Bijlage I, onderdeel 2.1, is bij een inpassingsplan hoofdstuk 1, afdeling 2 van die wet van toepassing.

Belangrijke gevolgen van de Crisis- en herstelwet voor dit project zijn:

- gemeenten en andere overheden kunnen geen beroep instellen tegen het inpassingsplan en andere besluiten van de rijksoverheid;
- het beroepschrift dient meteen de gronden van beroep te bevatten;
- de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State moet in beginsel binnen zes maanden na afloop van de beroepstermijn uitspraak doen.

3.3.12 Wet van 23 maart 2016 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998

Mede naar aanleiding van het Energieakkoord is de elektriciteitswetgeving herzien¹⁷. Onderdeel van de herziening is het optimaal ondersteunen van de transitie naar een duurzame energiehuishouding.

Dit inpassingsplan maakt de realisatie van het net op zee Borssele mogelijk voor zover dat het landdeel betreft en op zee tot de gemeentegrens. Het net sluit de windparken op zee bij Borssele aan op het landelijke hoogspanningsnet. Zo wordt de aanleg van de hoogspanningsverbindingen op zee (offshore) voor de aanlanding op het landnetwerk mogelijk gemaakt, alsmede de aanleg van hoogspanningsverbindingen op land (onshore) voor de aansluiting op het bestaande hoogspanningsstation Borssele en de realisatie hiervan met een nieuw schakel- en transformatorstation en bijbehorende voorzieningen voor het net op zee. TenneT is op grond van deze wet aangewezen als beheerder voor het net op zee.

3.3.13 Wet windenergie op zee

Op 1 juli 2015 is de Wet windenergie op zee in werking getreden. De wet heeft tot doel de opwekking van windenergie op zee te bevorderen, alsook de uitvoering van het Energieakkoord. De wet biedt een integraal wettelijk stelsel voor de aanwijzing van geschikte locaties voor windparken op zee en de uitgifte van de benodigde vergunningen voor de realisatie en exploitatie van deze windparken.

Het uitgangspunt van de wet is dat windparken uitsluitend mogen worden gebouwd op kavels die zijn aangewezen in een kavelbesluit. Kavels worden uitsluitend aangewezen binnen een gebied dat is aangewezen in het Nationaal Waterplan. In het kavelbesluit wordt bepaald waar en onder welke voorwaarden een windpark mag worden gerealiseerd en geëxploiteerd. Op het vaststellen van een kavelbesluit volgt de procedure voor het verlenen van een windvergunning. De Wet windenergie op zee geeft TenneT als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet formeel de taak het net op zee voor te bereiden. De taak om het net op zee daadwerkelijk aan te leggen, inclusief de randvoorwaarden die daarbij horen en de regulering rond het net op zee, zijn onderdeel van de in de vorige paragraaf besproken herziening van de Elektriciteitswet 1998 ten behoeve van het tijdig realiseren van de doelstellingen van het Energieakkoord.

¹⁷ Wet van 23 maart 2016 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 (tijdig realiseren doelstellingen Energieakkoord), Stb. 2016, 116.

Het net op zee Borssele zorgt ervoor dat de elektriciteit van de kavels van windenergiegebied Borssele naar het hoogspanningsnet op land wordt getransporteerd. De kavelbesluiten zijn inmiddels onherroepelijk geworden.

3.4 Provincie

3.4.1 Omgevingsplan Zeeland 2012-2018

Op 28 september 2012 hebben Provinciale Staten van Zeeland het omgevingsplan Zeeland 2012-2018 vastgesteld. Met dit omgevingsplan wil de provincie economische groei in de komende jaren stimuleren. De provincie wordt in drie deelgebieden verdeeld, met elk een eigen thema: "Produceren op Land aan Zee" voor het centraal gelegen economisch gebied met zeehavens en industrie en steden, "Beleven van Land en Zee" voor het gebied grenzend aan de zee, en "Bloeien op Land en in Zee" voor het oostelijke gebied van Zeeland.

Het plangebied van het inpassingsplan ligt zowel binnen het centrale economische gebied, als binnen het oostelijk gebied van Zeeland.

In het Omgevingsplan is voor het op economie gerichte gebied aangegeven dat de kwaliteit van de zeehavens en industrie verbonden is met de ligging aan diep vaarwater en de ontwikkeling van de procesindustrie. Hier worden kansen genoemd voor onder andere energieproductie.

Het Omgevingsplan is uitsluitend bindend voor de provincie zelf en stelt daarmee niet rechtstreeks voorwaarden aan andere overheden en burgers. Om de doorwerking van de provinciale belangen te waarborgen, heeft de provincie de 'Verordening Ruimte' opgesteld. Deze verordening heeft een juridisch bindende doorwerking naar gemeentelijke bestemmingsplannen, maar niet naar een inpassingsplan van het Rijk.

Tot en met 8 december 2015 lag een ontwerp herziening van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en de Verordening Ruimte Provincie Zeeland ter inzage. Op 11 maart 2016 hebben Provinciale Staten daarom een herziening van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en een eerste wijziging van de Verordening Ruimte Provincie Zeeland vastgesteld. Er zijn onder andere wijzigingen aangebracht in het beleid voor zonneparken, kustbebouwing, landbouw en bedrijventerreinen.

3.4.2 Verordening Ruimte

In de Verordening Ruimte van de provincie Zeeland (vastgesteld 28 september 2012 en gewijzigd op 11 maart 2016) zijn regels gegeven waar de inhoud van gemeentelijke bestemmingsplannen aan moeten voldoen. In het inpassingsplan wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de Verordening Ruimte.

In de Verordening Ruimte is een bestaand natuurgebied opgenomen dat deels binnen het plangebied ligt. In figuur 3.2 is een uitsnede van dit natuurgebied ter plaatse van het plangebied weergegeven.

Figuur 3.2 Uitsnede Verordening Ruimte Kaart "Bestaande Natuur" (donkergroen) met plangrens – voor zover op land – indicatief aangeduid (rood)

In de Verordening Ruimte is bepaald dat de als 'Bestaande natuur' aangewezen gronden, enkel de bestemmingen Natuur, Bos, Beschermd of Waardevolle dijk mogen krijgen, maar dat bestaand gebruik wel positief mag worden bestemd. Verder is bepaald dat geen nieuwe ontwikkelingen mogen worden toegestaan die wezenlijke kenmerken of waarden van de bestaande natuur per saldo significant aantasten. Een uitzondering wordt gemaakt voor ontwikkelingen waarbij sprake is van een groot openbaar belang, waar geen reële andere mogelijkheden zijn en de negatieve effecten worden beperkt en gecompenseerd. Tot een groot openbaar belang wordt in ieder geval gerekend de veiligheid, de drinkwatervoorziening, inrichtingen voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of de plaatsing van installaties voor de opsporing, winning, opslag of het transport van olie en gas.

Dit inpassingsplan maakt een nieuwe ontwikkeling mogelijk binnen een deel van de bestaande natuur. Dit betreft de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbindingen en bijbehorende voorzieningen. In paragraaf 4.3.3 wordt nader ingegaan op de ontwikkeling in relatie tot natuurwaarden.

Een ander thema in de Verordening Ruimte is de regionale waterkering die door het plangebied loopt. In figuur 3.3 is een uitsnede van deze regionale waterkering ter plaatse van het plangebied weergegeven.

Figuur 3.3 Uitsnede Verordening Ruimte Kaart "Waterkering" (oranje) met plangrens – voor zover op land – indicatief aangeduid (rood)

In de Verordening Ruimte is bepaald dat de gronden die zijn aangemerkt als 'regionale waterkering' in een bestemmingsplan de bestemming 'Waterstaat – Waterkering' moeten krijgen met een (eventuele) bijbehorende vrijwaringszone. Dit inpassingsplan maakt de ondergrondse hoogspanningsverbinding mogelijk ter plaatse van de regionale waterkering. Daarnaast vindt realisatie van het hoogspanningsstation plaats in (de nabijheid van) de regionale waterkering en bijbehorende vrijwaringszone. Het uitgangspunt is dat de kabels altijd zo worden aangelegd dat de waterkerende functie niet wordt aangetast. In de aanvraag watervergunning is dit verder onderbouwd.

In het MER dat ten grondslag wordt gelegd aan het inpassingsplan is ook ingegaan op de primaire waterkering. In deze paragraaf is dezelfde redenering aangehouden voor de aanwezige regionale waterkering.

Tot slot is het volledige buitendijkse deel van het plangebied in de Verordening Ruimte aangewezen als 'Landschap en erfgoed'. Daarnaast zijn ook dijken aangewezen als 'Landschap lijnelement'. In figuur 3.4 is een uitsnede van de kaart voor landschap en erfgoed ter plaatse van het plangebied op de overgang van land naar water weergegeven. Voor beide specificaties geldt hetzelfde artikel van de Verordening Ruimte en gelden dus dezelfde regels. Bepaald is dat in de toelichting van bestemmingsplannen die in dit gebied liggen, inzicht wordt gegeven in de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de gronden of elementen en dat een bestemmingsplan moet strekken tot behoud en bescherming van die landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Figuur 3.4 Uitsnede Verordening Ruimte Kaart "Landschap en erfgoed" (groen, voor zover buitendijks en donkergroene lijnen voor dijken) met plangrens – voor zover op land – indicatief aangeduid (rood)

In hoofdstuk 4 worden de thema's behandeld die, zoals uit het voorgaande blijkt, in de Verordening Ruimte voor het plangebied van belang zijn, te weten: regionale waterkering, bestaande natuur en landschap en erfgoed.

3.5 Gemeente

3.5.1 Gemeente Borsele

3.5.1.1 Structuurvisie gemeente Borsele 2015-2020

Op 11 december 2014 heeft de gemeenteraad van Borsele de Structuurvisie gemeente Borsele 2015-2020 (gewijzigd) vastgesteld. De aanleg van de hoogspanningsverbindingen en de realisatie van het hoogspanningsstation Borssele, die met dit inpassingsplan mogelijk wordt gemaakt, is niet voorzien in de structuurvisie.

Voor het ruimtelijk beleid van de gemeente zijn drie centrale beleidsdoelen geformuleerd, waaronder het streven naar een duurzame aanpak. Kernwaarde hierbinnen is ondermeer het bieden van ruimte voor (duurzame) energie. Daarnaast zijn in de structuurvisie gebiedstrategieën opgenomen. Voor het buitendijkse gemeentelijk grondgebied is gebiedstrategie 'Westerschelde' van belang. Het behouden en veiligstellen van de balans tussen een veilige vaarverbinding voor de beroeps- en pleziervaart en het bepalende landschapsbeeld staat hier centraal. Gebiedstrategie 'Sloegebied' is van toepassing op het plangebied van het inpassingsplan voor zover dat op land ligt. Dit is een zeer grootschalig industrielandbouw en de havens vormen de ruggengraat van het gebied. Het contrast met de omliggende polders en de Westerschelde is groot.

Op het landschap wordt in hoofdstuk 4 nader in gegaan. Hierin is aangegeven op welke manier de openheid van het landschap zoveel mogelijk behouden blijft.

3.5.1.2 Bestemmingsplan "Borsels Buiten"

De gemeenteraad van Borsele heeft op 26 juni 2007 een bestemmingsplan vastgesteld voor het buitengebied van de gemeente, waaronder ook een gedeelte van de Westerschelde valt. Dit plan is voornamelijk conserverend van aard en legt daarmee bestaande functies en waar-

den vast. Het plangebied heeft in dit bestemmingsplan overwegend de bestemming 'Buitendijks gebied met waterstaatkundige functie en natuurwetenschappelijke waarde'. De aanleg van een kabelsysteem is op grond van deze bestemming niet expliciet toegestaan.

3.5.1.3 Bestemmingsplan "Groenproject 't Sloe"

De gemeenteraad van Borsele heeft op 3 maart 2005 een bestemmingsplan voor de aanleg van een gedeelte van het totale multifunctionele groengebied vastgesteld. Dit plan maakt een grootschalig multifunctioneel groengebied mogelijk, dat enerzijds is bedoeld als afschermend element tussen de kernen van de gemeente Borsele en het industriegebied Sloe. Anderzijds heeft het gebied een landschappelijke functie en dient het voor extensieve recreatie.

3.5.1.4 Beheersverordening "Zeehaven en industrieterrein Sloe, 2013"

De gemeenteraad van Borsele heeft op 27 juni 2013 een beheersverordening vastgesteld voor het gebied van de zeehaven en industrieterrein Sloe. Deze verordening is conserverend van aard en legt daarmee de bestaande planologische situatie vast.

Het inpassingsplan maakt na inwerkingtreding voor de in het plangebied opgenomen gronden deel uit van de onderliggende en hierboven genoemde vigerende ruimtelijke plannen en verordeningen van de gemeente Borsele. De realisatie van het hoogspanningsstation en bijbehorende voorzieningen zijn in het inpassingsplan opgenomen met een enkelbestemming. Het inpassingsplan treedt in zoverre in de plaats van de beheersverordening. De overige onderdelen van het project worden door middel van een dubbelbestemming planologisch geregeld.

3.5.2 Gemeente Vlissingen

3.5.2.1 Oplegnotitie actualisatie structuurvisie en woonvisie 2013 gemeente Vlissingen

In 2013 heeft de gemeenteraad van Vlissingen onder meer de structuurvisie uit 2009 geactualiseerd, waarmee inzicht wordt gegeven in de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen van Vlissingen voor 2020.

De aanleg van de hoogspanningsverbindingen en de realisatie van het hoogspanningsstation Borssele dat met dit inpassingsplan mogelijk wordt gemaakt, is niet voorzien in de structuurvisie.

3.5.2.2 Bestemmingsplan "Buitengebied"

De gemeenteraad van Vlissingen heeft op 26 november 2009 een bestemmingsplan vastgesteld voor het buitengebied. Dit plan is conserverend van aard, maar is tevens een eerste gemeentelijke planologische regeling voor het gehele buitendijkse gemeentelijk buitengebied. Het plangebied kent in dit bestemmingsplan de bestemming 'Water – Deltawater'. Nutsvoorzieningen als kabels zijn in deze bestemming niet voorzien.

3.5.2.3 Beheersverordening "Vlissingen-Oost"

De gemeenteraad van Vlissingen heeft op 27 juni 2013 een beheersverordening vastgesteld voor de Zeehaven en industrieterrein Sloe van de gemeente Vlissingen. Deze verordening is conserverend van aard en legt daarmee de bestaande situatie vast.

Het inpassingsplan maakt na inwerkingtreding voor de in het plangebied opgenomen gronden deel uit van de onderliggende en hierboven genoemde vigerende ruimtelijke plannen van de gemeente Vlissingen. De ondergrondse hoogspanningsverbindingen worden door middel van een dubbelbestemming planologisch geregeld.

4 Omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk volgt de verantwoording voor de uitvoering van het project aan de hand van de uitkomsten van het MER en haalbaarheidsstudies van de relevante omgevingsaspecten.

4.2 Gecombineerd besluit-MER/ planMER en m.e.r.-beoordeling

4.2.1 M.e.r.-plicht

De procedure van de m.e.r. is voorgeschreven op grond van nationale en Europese wetgeving, indien sprake is van activiteiten met potentieel aanzienlijke milieueffecten. Deze activiteiten zijn opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage dat is gebaseerd op de Wet milieubeheer. Het doel van de m.e.r.-procedure is om milieu- en natuurbelangen naast andere belangen een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming.

Op grond van categorie D 24.2 van het Besluit m.e.r.¹⁸ is de vaststelling van het tracé voor de aanleg van een ondergrondse hoogspanningsleiding m.e.r.-beoordelingsplichtig wanneer die verbinding over een lengte van 5 km of meer (tot 3 nautische mijl uit de kust) door (nader in het Besluit aangeduid) gevoelig gebied loopt en de spanning van die verbinding 150 kV of meer is.

Net op zee Borssele is m.e.r.-beoordelingsplichtig, doordat het kabeltracé op zee in ieder geval loopt door Natura 2000-gebied Voordelta en door de Natura 2000-gebieden Vlakte van de Raan en Westerschelde. Significante effecten op Natura 2000-gebieden zijn bij het realiseren van het net op zee Borssele niet op voorhand uit te sluiten. Daarom dient ook een zogeheten Passende Beoordeling (PB)¹⁹ te worden opgesteld ten behoeve van het inpassingsplan (en ten behoeve van het verkrijgen van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998). Omdat voor het inpassingsplan deze Passende Beoordeling nodig is, dient op grond van art. 7.2a Wet milieubeheer verplicht een (plan)MER te worden opgesteld. De Passende Beoordeling is als bijlage bij het MER gevoegd.

Voor net op zee Borssele wordt op grond van artikel 14.5 Wet milieubeheer één MER opgesteld dat zowel gebruikt wordt als een MER op grond van categorie D 24.2 voor de Watervergunning (projectMER) alsook als MER voor het inpassingsplan (planMER). Dit wordt een gecombineerd MER genoemd.

De inhoudelijke vereisten voor de m.e.r. zijn vastgelegd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. Deze houden samengevat in dat een milieueffectrapport wordt opgesteld om de (mogelijke) effecten van deze verbinding op de natuur, het milieu, archeologische waarden en (andere) gebruiksfuncties van de betrokken gebieden voor de afweging daarvan bij besluitvorming in beeld te brengen. Het MER²⁰ heeft betrekking op beide platforms, de alternatieven van de kabeltracés op zowel land als in zee en de realisatie van een nieuw 380 kV hoogspanningsstation Borssele.

¹⁸ Op grond van artikel 7.2, eerste lid, onder a Wet milieubeheer in samenhang met artikel 2, eerste lid Besluit milieueffectrapportage en onderdeel D 24.2 van de bijlage bij dat besluit.

¹⁹ Een Passende Beoordeling is een beoordeling van de effecten van een activiteit op de natuurdoelstellingen van een Natura 2000-gebied.

²⁰ Binnen de m.e.r.-procedure worden de volgende afkortingen gebruikt: de m.e.r. en het MER. De m.e.r. duidt de procedure van milieueffectrapportage aan, zoals het onderzoek, de inspraak en alle bijkomende adviezen en dergelijke. De afkorting MER staat voor het eindproduct, het milieueffectrapport.

4.2.2 Tracéalternatieven

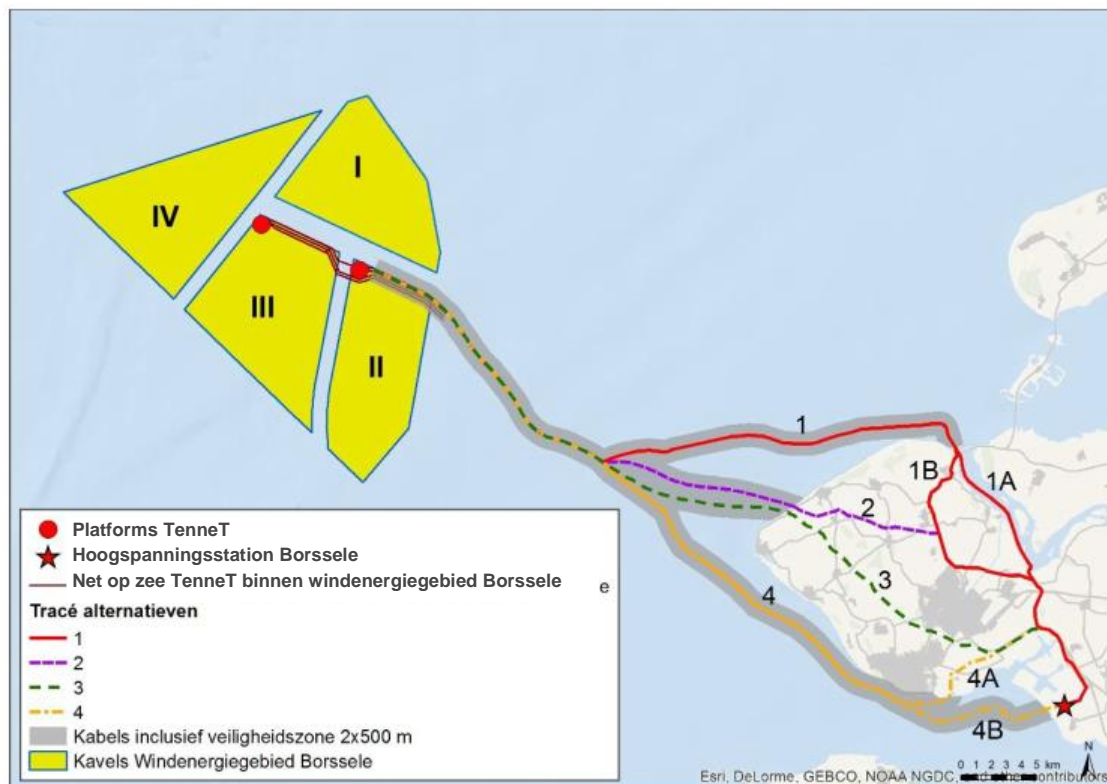
In het 'MER net op zee Borssele'²¹ zijn drie routes vergeleken:

1. Zo snel mogelijk aanlanden en dan over land naar hoogspanningsstation Borssele;
2. Door de Westerschelde en daarna over land naar hoogspanningsstation Borssele of;
3. Richting het Veerse Meer gaan en daarna over land of door het Veerse Meer naar hoogspanningsstation Borssele.

Deze globale routes zijn uitgewerkt op basis van informatie die is verkregen tijdens de werksessies over lokale belemmeringen gecombineerd met expertise over milieu, techniek en planologie. Dat heeft geleid tot een viertal alternatieven (zie Figuur 4.1 voor een indicatieve weergave):

- Alternatief 1 – Noordroute richting Veerse Meer
 - Alternatief 1A – Noordroute door het Veerse Meer
 - Alternatief 1B – Noordroute langs de N57
- Alternatief 2 – Middenroute ten noorden van Middelburg
- Alternatief 3 – Middenroute ten zuiden van Middelburg
- Alternatief 4 – Zuidroute via de Westerschelde
 - Alternatief 4A – aanlanding ten oosten van Vlissingen
 - Alternatief 4B – aanlanding nabij hoogspanningsstation Borssele

Voor een uitgebreide beschrijving van de tracéalternatieven wordt verwezen naar het MER.

Figuur 4.1 Alternatieven

²¹ Milieueffectrapport transmissiesysteem op zee Borssele, Arcadis BV en Pondera Consult BV, 8 december 2015.

In tabel 4.1 zijn de effecten van de tracéalternatieven met de varianten schematisch weergegeven. Voor de volledige beoordeling en effectbeschrijving wordt verwezen naar het MER.

Aspect	Criterium	Alternatief							
		Ref	1A	1B	2	3	4A	4B	
Bodem en water - Op land	Bodem	0	0/-					0/-	
	Grondwater	0	0/-					0/-	
	Oppervlaktewater	0	0/-					0/-	
Natuur	Natura 2000	Onderwatergeluid	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
		Bovenwater verstoring	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
		Verstoring op land	0	-	-	0	0	0	0
		Vertroebeling	0	-	-	-	-	-	-
		Sedimentatie	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
		Habitataantasting op zee	0						
		Habitataantasting op land	0	-	-	0	0	0/-	0/-
		Stikstofdepositie	0	-	-	-	0	-	-
		Magnetische velden	0	-	-	-	-	-	-
		Ff-wet	Onderwatergeluid	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
	Bovenwaterverstoring		0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
	Verstoring op land		0	-					0/-
	Vertroebeling		0	-	-	-	-	-	-
	Sedimentatie		0	0	0	0	0	0	0
	Habitataantasting op zee		0	0	0	0	0	0	0
	Habitataantasting op land		0	-	-	-	-	-	-
	Stikstofdepositie		0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
	Magnetische velden		0	-	-	-	-	-	-
	NNN		Verstoring op land	0	-	-	-	-	-
		Habitataantasting op land	0	0/-	-	-	-	0/-	0
Stikstofdepositie		0	-	-	-	0/-	-	-	
Landschap	Zichtbaarheid offshore platforms	0	0	0	0	0	0	0	
	Zichtbaarheid realisatie hoogspanningsstation Borssele	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	
	Zichtbaarheid aanleg en verwijdering kabels	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	
Archeologie en cultuurhistorie	Scheepswrakken	0	-	-	0/-	0/-	-	-	
	Vindplaatsen onder water	0	0	0	0	0	0	0	
	Archeologische verwachting onder water, scheepswrakken	0							
	Archeologische verwachting onder water, vindplaatsen	0	0/-	0/-			0/-	0/-	
	Archeologische terreinen (AMK, land)	0	0	-	-		-	0	
	Archeologische verwachting (land)	0							
	Historisch geografische waarden (land)	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	
(Externe) veiligheid	Kust- en waterkeringsveiligheid	0	<i>Wel een effectbeschrijving; geen score</i>						
	Magnetische velden	0	<i>Uitgangspunt is dat de veiligheid van de omgeving gewaarborgd wordt door en voor het VKA nader onderzocht l.b.v. vergunningen</i>						
	Niet gesprongen explosieven	0							
	Externe veiligheid 380 kV hoogspanningsstation	0							
Hinder	Geluid	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	
	Licht	0	0	0	0	0	0	0	
	Trillingen	0	0	0	0	0	0	0	
Scheepvaartveiligheid	Effect van scheepvaart op de kabels	0	0/-	0/-	0	0	-		
	Effect van scheepvaart op de platforms	0	<i>Risico op aanvaring of aandrijving eens in de 206 jaar</i>						
	Search and Rescue (SAR) operaties	0	<i>Verhoogde kans op aanvaring</i>						
	Tijdelijke effecten voor de scheepvaart	0	0	0	0	0	0/-	0/-	
Overige gebruiksfuncties	Visserij en aquacultuur	0	0	0	0	0	0	0	
	Olie- en gaswinning	0	0	0	0	0	0	0	
	Luchtvaart	0	0	0	0	0	0	0	
	Zand- en schelpenwinning	0	0	0	0	0	0	0	
	Baggerstort	0	0	0	0	0	-	0/-	
	Scheeps- en luchtvaartradar	0	0	0	0	0	0	0	
	Kabels en leidingen	0	0	0	0	0	0	0	
	Telecommunicatie	0	0	0	0	0	0	0	
	Munitiestort en militaire gebieden en militaire gebruiksfuncties	0	0	0	0	0	0	0	
	Recreatie en toerisme	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0	
	Ruimtegebruik land	0	0	-	-	-	0/-	0	

Tabel 5 Overzicht effectscores

Tabel 4.1 Overzicht effectscores

De alternatieven 1A, 2 en 3 leiden tot zetting en verzilting. Het graven in de bodem verstoort lagen, waardoor verzilting optreedt die niet volledig te mitigeren is. Gelet op de omvang van de effecten (grootte en deels permanent), de noodzakelijke mitigerende maatregelen voor bodem en grondwater en het feit dat ondanks de mitigerende maatregelen de effecten niet volledig zijn uit te sluiten, zijn vanuit milieu de landtracés 1B, 2 en 3 niet geschikt als voorkeursalternatief.

Vanuit kosten zijn er verschillen tussen de tracés. De indicatieve ramingen van de alternatieven lopen van alternatief 1A (hoogste kosten) via 4A naar 4B. De kosten tussen het goedkoopste (4B) en duurste alternatief (1A) verschillen tussen de 30 en 50 miljoen. Dit is weliswaar een aanzienlijk bedrag, procentueel is het slechts ongeveer 6 procent van de totaal te verwachten projectkosten.

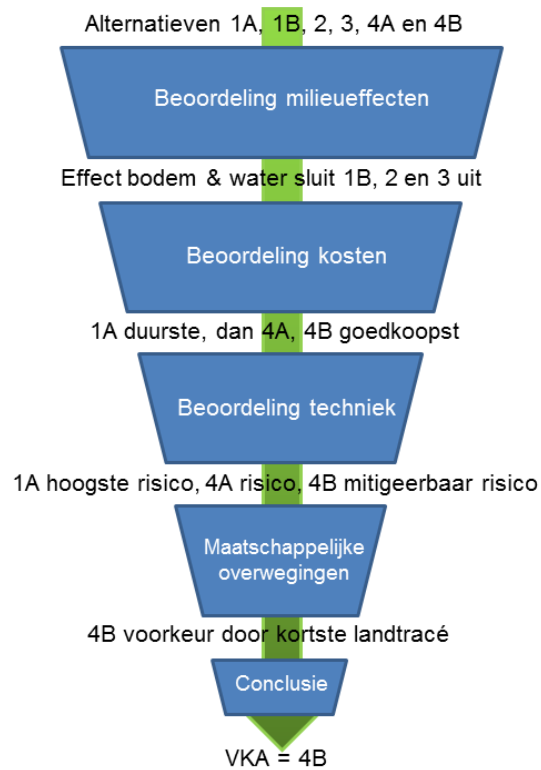
Vanuit techniek heeft het tracé 1A, door het Veerse Meer, de grootste risico's zowel tijdens de aanleg als in de gebruiksfase. Er zijn twee extra overgangen nodig van zee- naar landkabel en alle uitrusting moet via een kleine sluis worden aangevoerd. Dit kan leiden tot een langere aanlegperiode, hogere kosten en lagere leveringszekerheid. Daarom valt ook dit tracé af als geschikte keuze voor het voorkeursalternatief. De aanlanding van tracé 4A aan waterzijde brengt een groot risico met zich mee. Bij tracé 4B zijn de technische uitdagingen goed op te lossen. Vanuit techniek is er een voorkeur voor 4B vanwege het grotere risico bij de aanlanding van 4A.

Vanuit milieuoverwegingen en gezien de inbreng van maatschappelijke partijen heeft het Westerschelde tracé dat bij Borssele aan land gaat (tracé 4B) de voorkeur boven aan land gaan direct na Vlissingen (tracé 4A). Tracé 4A leidt op land tot effecten op bodem en water die gemitigeerd dienen te worden, een hoge onderzoekslast vanwege de hoge archeologische verwachting in het oude land van Walcheren en verstoring van natuur op land. Dit in tegenstelling tot tracé 4B dat slechts beperkt over land loopt en daarbij door industrieel gebied gaat en Natuurnetwerk Nederland gebied Galghoek voor een beperkt deel doorkruist. Ook zijn de aanlegkosten van tracé 4A hoger dan tracé 4B, doordat tracé 4A langer is. Tracé 4A kan zonder technische uitdagingen aangelegd worden. Bij tracé 4B moeten maatregelen genomen worden om het risico op erosie weg te nemen, maar dit is een beproefde techniek. Vanuit maatschappelijke overwegingen heeft een tracé dat zo kort mogelijk over land loopt de voorkeur.

Op land zullen met name particulieren en de recreatiesector (tijdelijk) te maken krijgen met de kabels. Op zee betreft het de bevoegde gezagen (Rijkswaterstaat, Vlaams-Nederlandse Scheldec commissie en de Permanente Commissie voor de Scheepvaart) en de scheepvaartsector. In beide gevallen kunnen mogelijke effecten en hinder beperkt worden door passende maatregelen te nemen. Toegang tot de havens van Vlissingen, Antwerpen en Gent is van groot belang voor België en Nederland. Door goed overleg met deze partijen kunnen de kabels zo aangelegd worden, dat deze belangen zo min mogelijk beïnvloed worden. Waar het de belangen van particulieren en de recreatiesector betreft gaat het over vele partijen die veel maatwerk op individueel niveau vragen. Alternatief 4B met het kortste landtracé heeft daarmee de voorkeur boven alternatief 4A.

4.2.3 Voorkeursalternatief 4B

Voor het bepalen van het voorkeursalternatief is een integrale afweging gemaakt van de aspecten milieu (MER), economische aspecten, technische haalbaarheid en maatschappelijke overwegingen waaruit het voorkeursalternatief volgt dat loopt door de Westerschelde en waarbij de kabel aan land gaat bij Borssele. De afweging is gevisualiseerd in onderstaand schema. Het VKA is tracé 4B, zie Figuur 4.2.

Figuur 4.2 Voorkeursalternatief 4B voor net op zee Borssele

Na de effectbeoordeling en keuze voor het VKA in het MER heeft er gedurende het opstellen van concept ontwerp inpassingsplan en de vergunningaanvragen een verdere detaillering en optimalisatie van dit VKA plaatsgevonden. In het MER is onderzocht of deze nadere detaillering en uitwerking van het VKA de effecten veranderen. Het initiatief is geconcretiseerd voor twee uitgangspunten bij de aanleg: de hoeveelheid en locaties waar baggeren noodzakelijk is en de plaats en manier van het kruisen van de primaire waterkering bij het aanlandingspunt. Dit leidt tot een aantal effectverschillen, dat in het vervolg van dit hoofdstuk integraal wordt beschreven bij de individuele omgevingsaspecten.

Het geoptimaliseerde tracé wordt vastgelegd in het voorliggende inpassingsplan voor het gemeentelijk ingedeelde gebied en hiervoor worden de benodigde vergunningen aangevraagd (voor het gehele tracé).

Figuur 4.3 Geoptimaliseerd tracé

Figuur 4.4 Voorkeursalternatief 4B – landdeel van tracé

Voor het (geoptimaliseerd) VKA is een Passende Beoordeling opgesteld. Een uitgangspunt daarbij is dat het gebruik van dit voorkeursalternatief in principe niet mag leiden tot een significante aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden.

Voor zover nodig voor de beperking van de effecten worden in het inpassingsplan randvoorwaarden gesteld aan het ontwerp, de aanleg, het beheer en het gebruik van de verbinding of worden mitigerende/compenserende maatregelen voorgeschreven. Eventuele mitigerende maatregelen zijn bij de toetsing van de milieueffecten in paragraaf 4.3 benoemd.

4.3 Toetsing milieueffecten

De effecten van het voorkeursalternatief zijn in het MER beschreven op de volgende aspecten:

- Hydromorfologie;
- Bodem en water – op land;
- Natuur;
- Landschap;
- Cultuurhistorie en archeologie;
- Externe veiligheid;
- Hinder (geluid, licht en trillingen);
- Scheepvaart;
- Overige gebruiksfuncties.

De resultaten van deze milieu- en waardentoets voor het geoptimaliseerd voorkeursalternatief zijn in deze paragraaf beschreven. Per relevant aspect is daarbij ingegaan op:

- De relevantie van het aspect voor het project;
- Een korte samenvatting van de effecten (met verwijzing naar eventuele achtergronddocumenten, zoals het MER, voor een nadere uiteenzetting);
- Een conclusie voor het inpassingsplan, inclusief eventuele mitigerende of compenserende maatregelen.

4.3.1 Hydromorfologie

Voor het inpassingsplan zijn in het MER de gevolgen van de ingreep onderzocht voor de hydromorfologie. Met name de effecten van het aanleggen en onderhouden van de kabels op de vertroebeling en depositie van fijn sediment zijn in de Passende Beoordeling onderzocht in verband met de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden.

Bij de aanleg van de kabels op zee wordt er sediment in suspensie gebracht dat mogelijk een effect kan hebben op de aanwezige natuurwaarden. De effectgevolgen van de verhoging van de slibconcentratie zijn beschreven in paragraaf 4.3.3. Deze negatieve effecten kunnen uitgesloten of verminderd worden door mitigerende maatregelen te nemen. Effecten kunnen gemitigeerd worden door het beperken van de werkzaamheden, het gebruiken van bepaalde technieken en geen werkzaamheden in bepaalde perioden.

De ideale ingraafstrategie is een strategie waarbij evenwicht is gevonden tussen verstoring in de aanlegfase in verhouding tot verstoring in de onderhoudsfase. De keuze voor de ideale ingraafstrategie wordt niet alleen bepaald door de milieueffecten, maar ook door kostentechnische aspecten.

De keuze van materieel voor de werkzaamheden kan het optreden van de vertroebeling en effecten verminderen. Omdat op dit moment nog niet vaststaat hoe de kabel precies wordt aangelegd, is uitgegaan van een realistische "worst case" situatie (baggeren bij een ingraafdiepte van meer dan 2 meter). Uiteindelijk zullen alleen baggerwerkzaamheden plaatsvinden waar geen haalbare andere aanlegtechniek mogelijk is.

4.3.2 Bodem en water

Voor het aspect bodem en water – op land is in het MER het voorkeursalternatief op drie verschillende deelaspecten beoordeeld. Het eerste deelaspect omvat bodem, het tweede aspect grondwater en het derde deelaspect omvat oppervlaktewater. Het grondwater en oppervlaktewater zijn in het inpassingsplan behandeld in het kader van de watertoets en benaderd vanuit de effecten voor de waterkwaliteit, bergend vermogen en waterveiligheid. Het aspect bodem is aangevuld met de bodemkwaliteit.

Bodem

Zetting - kabeltracé

Het plan gaat voornamelijk door bodems die beperkt gevoelig zijn voor zetting. Door de benodigde verlaging van de grondwaterstand met de bemaling zal ter plaatse van de werkstrook en in de omgeving potentieel zetting optreden.

Ter plaatse van de werkstrook op land zal het grondtekort dat is ontstaan door zetting, aangevuld worden. Er dient hiervoor bodem(vreemd) materiaal aangevoerd te worden per vrachtwagen. De zetting in de omgeving kan (verder) beperkt worden wanneer het invloedgebied van de grondwaterstandverlaging verkleind wordt. Dit kan door:

- het toepassen van waterremmende middelen als damwanden of een aangepaste periode van uitvoer;
- het toepassen van retourbemaling.

Met geen van deze technieken is zetting volledig te voorkomen, wel zijn de technieken op een zodanige wijze in te zetten dat onevenredig negatieve effecten op bestaande belangen te voorkomen zijn.

Zetting – realisatie hoogspanningsstation

De effecten die optreden bij de realisatie van het station worden veroorzaakt door ontgravingen en bemaling voor de aansluitingen van de kabels.

De bodem ter plaatse van het te realiseren hoogspanningsstation is beperkt gevoelig voor zetting. Door de benodigde verlaging van de grondwaterstand met de bemaling zal ter plaatse van de omgeving potentieel zeer beperkt zetting optreden.

Bodemkwaliteit

In het kader van goede ruimtelijke ordening dient in een inpassingsplan rekening te worden gehouden met de bodemkwaliteit. In het geval dat bodemverontreinigingen worden aangetroffen tijdens de aanleg van het kabeltracé is de Wet bodembescherming van kracht. Daarmee is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in relatie tot het project voldoende gewaarborgd.

Voor het voorkeursalternatief is bodemonderzoek uitgevoerd.

Bodemkwaliteit – kabeltracé

Met een verkennend bodemonderzoek (Grontmij, 2015) is de milieuhygiënische bodemkwaliteit vastgesteld van het kabeltracé op land.

Er zijn rondom een tweetal boringen matige verontreinigingen met PAK en zink aangetroffen. Er wordt geadviseerd aanvullend bodemonderzoek te verrichten voorafgaand aan de daadwerkelijke werkzaamheden. De milieuhygiënische bodemkwaliteit in relatie tot het project en voorliggend inpassingsplan is echter voldoende gewaarborgd.

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek behoeven er, vanuit milieuhygiënisch oogpunt, geen beperkingen te worden gesteld aan het toekomstig gebruik van de locatie. Indien grond van de locatie vrijkomt en wordt toegepast, gelden de regels van het Besluit bodemkwaliteit.

Bodemkwaliteit – realisatie hoogspanningsstation

Met een verkennend bodemonderzoek (Grontmij, 2015) is de milieuhygiënische bodemkwaliteit vastgesteld van de locatie waar het hoogspanningsstation wordt gerealiseerd.

Tijdens het onderzoek zijn plaatselijk slechts licht verhoogde gehalten aangetroffen. In het grondwater zijn licht verhoogde gehalten barium, molybdeen en xylenen waargenomen en in één peilbuis is een matig verhoogd gehalte barium gemeten. Gezien de relatief lage gehalten en de toekomstige bestemming van de locatie is er geen aanleiding tot het verrichten van nader onderzoek.

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek behoeven er vanuit milieuhygiënisch oogpunt geen beperkingen te worden gesteld aan het toekomstig gebruik.

Watertoets

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening worden de waterhuishoudkundige aspecten betrokken in de ruimtelijke plannen die daarvoor worden vastgesteld. De watertoets treedt niet in de plaats van de watervergunning. Er is, in overleg met het waterschap, een watertoets opgesteld²². In deze paragraaf zijn de relevante waterhuishoudkundige effecten beschreven.

De watertoets gaat over:

- Waterkwaliteit grondwater en oppervlaktewater
- Waterbergend vermogen
- Waterveiligheid en keringen
- Waterbodem (dit aspect is al aan bod gekomen bij par. 4.3.1 Hydromorfologie)

Waterkwaliteit grondwater

Het gebied heeft een bodem die voornamelijk zandig is, de weerstand van de deklaag wordt beperkt verstoord. De bodemopbouw is daarnaast goed te herstellen. Het gebied heeft voornamelijk zoet grondwater, waar door infiltratie een zoetwaterbel aanwezig is. De verandering in grondwater is daarmee beperkt.

De benodigde tijdelijke verlaging van de grondwaterstand is beperkt en zal op buiten de locatie gelegen belangen geen effect hebben.

²² Waterstaatkundig onderzoek, Grontmij, 11 januari 2016

Door verharding en afstromend water kan een lokale verandering in grondwateraanvulling optreden. Gezien de ligging van de locatie zijn er geen grondwaterafhankelijke belangen die hierdoor negatief beïnvloed zouden kunnen worden.

Door realisatie wordt de afsluitende deklaag deels of geheel doorsneden, waardoor de grondwaterstroming beïnvloed kan worden. Effecten door doorsnijding van slecht doorlatende lagen treden niet op.

Waterkwaliteit oppervlaktewater

Het tracé heeft voornamelijk zoet grondwater, waar door infiltratie een zoetwaterbel aanwezig is. Het tracé ligt niet op een kwetsbare functie. Door lozing op oppervlaktewater binnen de poldergebieden, treedt wel een kwaliteitsverandering maar geen beperking van de functie op.

Effecten van verzilting zijn te mitigeren door eventueel opgepompt zilt water buitendijks te lozen in plaats van op lokaal oppervlaktewater.

Waterbergend vermogen

Ten behoeve van de realisatie van het station wordt verharding toegevoegd ten opzichte van de huidige situatie. Een toename van verharding heeft effect op het waterbergend vermogen en dient te worden gecompenseerd. In de watertoets wordt ingegaan op de toename van verharding en de compensatie. Het plan voldoet ruimschoots aan de benodigde watercompensatie.

Waterveiligheid en waterkeringen

Het waterschap heeft beleid met betrekking tot de dimensionering en veiligheidszones van kruisingen met waterwerken. Dit beleid stelt de randvoorwaarden waarmee kruisingen worden ontworpen en waarop de vergunningaanvragen voor aanleg door de waterschappen worden getoetst.

Bij de aanleg van de kabels (en leidingen zoals mantelbuizen) wordt de primaire waterkering (de kernzone) bij Borssele door middel van een open ontgraving gekruist. Hiervoor is bij de beheerder van de waterkering een watervergunning aangevraagd.

Het uitgangspunt voor het MER en het inpassingsplan is dat de kabels altijd zo aangelegd worden dat de waterkerende functie van de dijk niet aangetast wordt. Deze afweging vindt plaats in het kader van de watervergunning.

Het landtracé kruist de Zeedijk waarbij de kernzone van de zeekering middels een open ontgraving wordt gekruist. Daarnaast wordt ter plaatse van de Weelhoekweg een secundaire waterkering eveneens door middel van een open ontgraving gekruist. Voor beide kruisingen is bij het Waterschap Scheldestromen een watervergunning aangevraagd. Anticiperend op de vergunningprocedure is de invloed van de hoogspanningskabels op het waterkerend vermogen van beide waterkeringen onderzocht. De kruisingen zijn niet nadelig voor het waterkerend vermogen van de beide waterkeringen, en er treden geen noemenswaardige zettingen op. Wel dient een aantal uitgangspunten in acht te worden genomen, zoals het werken met schoon zand en dat de oorspronkelijke bodemopbouw en verdichtingsgraad moet worden hersteld na werkzaamheden. Aangezien de kruisingen van beide waterkeringen voldoen aan de geldende eisen en niet nadelig zijn voor het waterkerend vermogen van de waterkering worden de benodigde watervergunningen verleenbaar geacht.

Kustveiligheid

Op het tracé zullen relatief dicht nabij de kust baggerwerkzaamheden uitgevoerd worden om de kabels te begraven. Baggeren dicht bij de waterkering kan de sterkte van de waterkering (tijdelijk) verlagen. Op voorhand wordt niet verwacht dat de baggerwerkzaamheden voor een groot risico zullen zorgen. Zo wordt het gebaggerde materiaal direct naast de geul weer verspreid en blijft dit dus in het lokale systeem aanwezig. Daarnaast zal, bij de aanlanding van de kabels slechts over een beperkte afstand gebaggerd worden (kustlangs).

In het tracé dient een steil gebied gekruist te worden. De overgang met het land in dat gebied is vrij steil (de geul ligt dicht onder de kust). De ligging van de geul wordt hier bepaald door een harde laag die bij ingraven van de kabel aangetast wordt. Voorafgaand aan de uitvoering dient het effect van baggeren op de stabiliteit van de lokale oevers nader beschouwd te worden.

Overstromingsrisico

De kans op overstroming ter plaatse is 1:10.000 jaar. Het bestaande station komt dan onder water te staan. Het nieuwe station voor het net op zee komt op dezelfde hoogte te liggen als het bestaande station. Wanneer het bestaande station onder water komt te staan, kan de nieuwe uitbreiding geen stroom leveren aan het net (door uitval van het bestaande station).

Daarnaast wordt rekening gehouden met de kans op extreme neerslag. Voor die extreme regenval is een ophoging van +2 meter NAP al voldoende. De ophoging die gaat plaatsvinden bedraagt zelf +4 meter.

4.3.3 Natuur

Inleiding

Binnen de Nederlandse natuurwetgeving wordt onderscheid gemaakt in de bescherming van soorten en gebieden. De soortenbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet, terwijl gebieden worden beschermd door middel van de Natuurbeschermingswet 1998. In deze wetten zijn, naast het nationaal natuurbeschermingsbeleid, ook tal van internationale verdragen en richtlijnen verankerd, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Wetlands-Conventionie van Bonn en CITES. Een belangrijk speerpunt in het Nederlandse natuurbeleid vormt daarnaast het Natuurnetwerk Nederland (NNN, in de wet wordt nog gesproken over EHS).

De effecten van de aanleg en het gebruik van het kabeltracé en de realisatie van het station zijn getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid voor het nationaal natuurnetwerk²³ (gebiedsbescherming) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming).

Gebiedsbescherming

In het kader van de gebiedsbescherming zijn de wettelijk beschermde Natura 2000-gebieden en het beleidsmatig beschermde Nationale Natuurnetwerk relevant. In het MER en de Passende Beoordeling die daar onderdeel van uitmaakt, is bekeken wat de verwachte effecten zijn voor deze gebieden. De Natura 2000-gebieden die relevant zijn voor het project zijn hieronder weergegeven (zie ook Figuur 4.4):

In het inpassingsplangebied:

- Natura 2000-gebied Voordelta (Nederland)
- Natura 2000-gebied Vlake van de Raan (Nederland)
- Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinge (Nederland)

Nabij het plangebied:

- Natura 2000-gebied Manteling van Walcheren (Nederland)
- Natura 2000-gebied Veerse Meer (Nederland)
- Natura 2000-gebied Oosterschelde (Nederland)
- Natura 2000-gebied Zwin en Kievittepolder (Nederland)
- Speciale Beschermingszone Vlake van de Raan (België)
- Speciale Beschermingszone 3 (België)
- Belgische Zee (België)

²³

De nieuwe term voor Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Figuur 4.5 Beschermde natuurgebieden

Het MER beschrijft uitgebreid de gebieden en (mogelijke) effecten van het project op Natura 2000-gebieden. Daarbij is geconstateerd dat het kabeltracé effecten kan hebben op Natura 2000-gebieden.

Op basis van de Passende Beoordeling wordt geconcludeerd dat, ongeacht de aanlegmethode, significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden na het treffen van mitigerende maatregelen kunnen worden uitgesloten. Als gevolg van het project ontstaat geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Effecten realisatie hoogspanningsstation

De effecten op het NNN zijn in het MER en de bijbehorende Passende Beoordeling beschouwd. De realisatie van het hoogspanningsstation leidt niet tot een blijvend negatief effect op de doelen van het NNN en de wezenlijke kenmerken en waarden worden niet aangetast.

Het natuurgebied Galghoek is geschikt gebied voor verschillende niet-broedvogelsoorten. Tijdens de werkzaamheden treedt verstoring op, waardoor het gebied tijdelijk minder geschikt is. Verstoring zal voornamelijk optreden tijdens de heiwerkzaamheden en het ingraven van de kabels. Er zijn echter voldoende uitwijkmogelijkheden in de omgeving, zoals de natuurgebieden nabij Ellewoutsdijk en Ritthem. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Effecten kabels op land

Het kabeltracé loopt bijna in zijn geheel door water en komt aan land op een locatie waar momenteel industrie is gevestigd en dus al een aanzienlijke mate van verstoring plaatsvindt. Het is mogelijk dat op de locatie waar het tracé aan land komt, individuele vogels of zoogdieren worden verstoord. Door het korte landtraject, de aanwezige verstoring en beperkte aanwezigheid van beschermde soorten zijn effecten zeer beperkt.

Op land doorkruist het kabeltracé een klein deel van het NNN, te weten in de noordwestelijke hoek van het gebied 'Galghoek'. Ten westen van het terrein van de realisatie van het hoogspanningsstation is het NNN-gebied Weelhoek gelegen. Verstoring zal voornamelijk optreden tijdens het ingraven van de kabels. Er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden in de omgeving. Na de ingreep wordt het karakter van het gebied niet meer aangetast. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Soortenbescherming

De bescherming van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. De EU-Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn voor Nederland geïmplementeerd in de Flora- en faunawet. Op grond van de Flora- en faunawet gelden diverse verbodsbepalingen, waaronder het verbod tot het doden van vogels en specifiek aangewezen vleermuissoorten.

Toetsing effecten

De milieueffecten en de eventuele mitigerende maatregelen worden op projectniveau bekeken in het MER. De mitigerende maatregelen worden in de watervergunning, Natuurbeschermingswetvergunning en ontheffing Flora- en faunawet neergelegd. Voor zover deze van toepassing zijn op het deel van het tracé dat in het inpassingsplan beschreven wordt, zijn de maatregelen tevens in het inpassingsplan geborgd. In de Passende Beoordeling is vastgesteld welke negatieve effecten de ontwikkeling van het net op zee Borssele kan hebben op beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet. De benodigde ontheffingen worden verleendbaar geacht.

Verstoring boven land

Niet-broedvogels kunnen worden verstoord door werkzaamheden, met name door het heien ten behoeve van het hoogspanningsstation. Het geluid neemt toe in het laagdynamisch litoraal gebied, dat van belang is als foerageergebied voor steltlopers. Verstoring treedt slechts op binnen 0,7 % van het totaal areaal aan laagdynamische litorale gebieden. Een dergelijk oppervlak is te verwaarlozen, daarnaast is in de directe omgeving voldoende geschikt foerageergebied waar naartoe kan worden uitgeweken.

Door de heiwerkzaamheden neemt de geluidsbelasting ook toe in het havengebied van Vlissingen. In dit havengebied komen diverse broedvogels voor, waaronder de bontbekplevier, kluut, strandplevier en visdief waarvan de huidige doelstellingen niet worden gehaald. Wanneer verstoring als gevolg van de werkzaamheden tot een afname van het broedsucces van deze soorten in het havengebied zou leiden, is mogelijk sprake van een significant negatief effect. Effecten kunnen echter gemakkelijk worden voorkomen door het heien buiten het broedseizoen uit te voeren.

Verstoring door onderwatergeluid

Het onderwatergeluid dat tijdens de aanleg van kabels (baggeren) en het hoogspanningsstation (heien) wordt geproduceerd, kan hooguit op individuele zeehonden een effect hebben in de zeer nabije omgeving van de werkzaamheden, waarbij zij mogelijk wegzwemmen en elders gaan foerageren. Omdat de verstoring een klein areaal betreft, dat bovendien optreedt in een gebied waar door het huidige gebruik al verstoring door onderwatergeluid als gevolg van scheepsvaart optreedt, is verslechtering of significante verstoring – ook in cumulatie als gevolg van de aanleg van de kabels – uitgesloten.

Vertroebeling en bedekking door sedimentatie

Vertroebeling kan effect hebben op de primaire productie en daarmee op het kwaliteitskenmerk van het habitatype. Daarnaast kan het vangstsucces van met name visdiefjes en sterns worden beïnvloed. Omdat de werkzaamheden die de vertroebeling veroorzaken (baggeren) in de Westerschelde alleen in de wintermaanden worden uitgevoerd zal er geen verslechtering optreden op de kwaliteitskenmerken van de habitattypen, ook niet in cumulatie met vertroebelende activiteiten in de Westerschelde. In de wintermaanden is de primaire productie laag en niet essentieel voor het ecosysteem. Ook is er geen effect op visdiefjes en sterns, aangezien zij alleen in de zomermaanden broeden.

Daarnaast kunnen bodemdieren worden beïnvloed door bedekking met sediment. De aanvulling van de hoeveelheden slib aan het totaal in de natuurlijke situatie zal geen merkbare verandering in de slibomgeving van de bodemdieren opleveren. Verslechtering of significante verstoring als gevolg van de aanleg van de kabel is dan ook uitgesloten.

Habitataantasting op zee

De aantasting binnen de habitattypen 'permanent overstroomde zandbanken' en 'estuarium' is tijdelijk en vindt slechts plaats binnen 0,50% van het in de Westerschelde aanwezige oppervlak per elk van de vier kabels. De effecten van de habitataantasting op bodemdieren en vissen die gelden als kwaliteitsaspecten van de habitattypen zijn ook tijdelijk. Omdat de te baggeren delen hoogdynamisch zijn is de ecologische rijkdom laag, waardoor de kans op verstoring en aantasting kleiner is. Daarnaast zal een hoogdynamisch gebied ook snel herstellen. De geringe aantasting belemmert het behalen van de verbeteringsdoelstellingen voor de kwaliteit van dit habitatype niet. Verslechtering of significante verstoring als gevolg van de aanleg van de kabels is uitgesloten.

Magnetische velden

Bruinvissen kunnen, net als dolfijnen, magneetvelden met een zeer lage sterkte waarnemen. Over het effect en de drempelwaarden van elektromagnetische velden bestaan enkel kennisleemten. Aan de hand van de uitgevoerde berekeningen kan worden vastgesteld dat in de diepere delen van het kabeltracé het elektromagnetisch veld zal worden waargenomen. Dit betekent dat het veld wellicht af en toe een bruinvis naar het bovenste deel van de waterkolom zal brengen, maar aangenomen kan worden dat geen barrièrewerking optreedt.

Mitigerende maatregelen

Uit de Passende Beoordeling blijkt dat een aantal maatregelen moet worden getroffen om effecten op beschermde natuurwaarden te voorkomen. Het gaat hierbij om de volgende maatregelen:

- De verstoring op vogels als gevolg van de heiwerkzaamheden en het ingraven van kabels kan worden voorkomen door deze werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) uit te voeren;
- Tevens kan een half uur voor aanvang van de heiwerkzaamheden een ADD (acoustic deterrent device) worden gebruikt om organismen te verjagen. De ADD zal aan blijven gedurende de heiwerkzaamheden. Tot slot kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen in de vorm van een soft start;
- Daarnaast kan het primaire productie seizoen worden vermeden door wanneer gebruik gemaakt wordt van baggeren als aanlegmethodiek van de kabels in de Westerschelde de werkzaamheden plaats te laten vinden tussen 1 september en 1 februari;
- Bij de aanlanding wordt tijdens het ingraven van de kabels gebruik gemaakt van rijplaten om effecten op slijkgrasvelden te beperken. Waar graafwerkzaamheden worden uitgevoerd wordt het bovenste gedeelte van de bodem afgegraven en na afloop teruggeplaatst.

De voor de onderdelen van het inpassingsplan relevante maatregelen zijn geborgd in de planregels. Dat betreft de eerste, derde en vierde mitigerende maatregel. De mitigerende maatregelen zullen (ook) worden geborgd in de desbetreffende uitvoeringsbesluiten (Nbw-vergunning, FFw-ontheffing, Watervergunning).

Ontheffing Flora- en faunawet

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet worden ontheffingen verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Dat is het geval. De benodigde ontheffingen worden verleenbaar geacht.

4.3.4 Landschap

Inleiding

De realisatie van het hoogspanningsstation vindt plaats naast het bestaande hoogspanningsstation van TenneT. De grond heeft de functie van overloopgebied voor de kerncentrale en wordt op dit moment gebruikt als landbouwgrond. De locatie bevindt zich in een industrieel gebied, dat volgens de beheersverordening is ingedeeld voor bedrijfsactiviteiten die voorkomen in categorie I of II van de Staat van Bedrijfsactiviteiten 'gezoneerd bedrijventerrein'. De maximaal toegestane hoogte van gebouwen bedraagt niet meer dan 45 meter. Op het huidige hoogspanningsstation van TenneT is bebouwing tot circa 25 meter hoog aanwezig. Het gebied wordt omringd door een dijk. Er is geen sprake van een open landschap of toeristisch of natuurgebied.

Hieronder zijn de effecten van het net op zee Borssele op het landschap weergegeven.

Effecten tijdens de aanlegfase

Tijdens de aanlegfase zal zowel op land als op zee sprake zijn van allerlei tijdelijke activiteiten die samenhangen met de aanleg van kabels. Er zal sprake zijn van de aanvoer van materiaal, het aanleggen en ingraven van de kabel op zee waar diverse schepen bij betrokken zijn, het aanleggen van de kabel op land waar ook voertuigen bij van toepassing zijn, evenals activiteiten voor de bouw van het hoogspanningsstation in Borssele waarvoor ook geheid zal worden.

Effecten tijdens de gebruiksfase

Kabels

Na aanleg zullen de kabels zelf in de bodem liggen en daardoor niet zichtbaar zijn. Uitgangspunt is dat landschappelijk waardevolle elementen en structuren waar mogelijk na de ingreep worden teruggebracht in oorspronkelijke staat. Wanneer mogelijk wordt eventueel verwijderde beplanting teruggebracht met de oorspronkelijke soorten, met uitzondering van diepwortelende planten op de strook met de kabels.

Hoogspanningsstation

Tijdens de gebruiksfase zal het nieuwe hoogspanningsstation beperkt zichtbaar zijn. De realisatie van het hoogspanningsstation van TenneT kent net als het bestaande station bebouwing (gebouwen en installaties) tot circa 25 meter hoog. De planregels laten, in aansluiting op het bestemmingsplan voor het bestaande station, bebouwing tot deels 30 en deels 45 meter toe. Het hoogspanningsstation is open: het heeft geen dak of wanden. Behalve het hoogspanningsstation staat op het terrein een centraal dienstgebouw met een oppervlak van circa 600 m² en een gebouw voor besturing van de windparken. Gebouwen met dergelijke afmetingen passen goed bij het industriële karakter van het haven- en industrieterrein met zijn zware industrie en energiecentrales.

De afstand tot de woonkern van Borssele bedraagt meer dan 700 meter. De aantasting van het landschap door de realisatie van het hoogspanningsstation is minimaal en heeft weinig invloed op het totale beeld. Maatregelen ten behoeve van landschappelijke inpassing zijn niet aan de orde.

4.3.5 Cultuurhistorie en archeologie

Inleiding

Nieuwe ontwikkelingen kunnen archeologische of cultuurhistorische waarden aantasten. In het kader van het inpassingsplan dienen dan ook de aanwezige of verwachte waarden beschouwd te worden. In het MER zijn de effecten van het kabeltracé voor archeologie en cultuurhistorie beschreven. De beoordeling voor archeologische waarden onder water en op land vindt apart plaats, omdat de aard van de archeologische waarden, de verschijningsvorm en de locatie dusdanig verschillend zijn dat de beoordelingscriteria verschillen. Voor de archeologie onder water is een bureauonderzoek uitgevoerd dat als achtergrondrapport aan het MER toegevoegd is. Voor de archeologie op land is een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd door middel van verkennende boringen.

Hieronder zijn kort de gevolgen van net op zee Borssele op archeologie en cultuurhistorie beschreven.

Archeologie

In de Monumentenwet 1988 is de bescherming van het archeologisch erfgoed geregeld (conform het Verdrag van Malta). Deze wet verplicht om bij de bestemming van de in het inpasingsplan begrepen gronden, rekening te houden met de in de bodem aanwezige, dan wel te verwachten archeologische waarden.

Archeologische waarden zijn in Nederland veelal onzichtbaar, aangezien ze grotendeels verborgen liggen in de bodem. Hierdoor zijn ze niet eenvoudig te karteren. Voor de onbekende waarden heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) opgesteld. Voor de bekende waarden is de Archeologische Monumentkaart (AMK) opgesteld. Bij bodemverstoringen dient getoetst te worden of de archeologische waarden niet verstoord of beschadigd worden.

Het aanleggen van kabels kan invloed hebben op archeologie. Het tracé loopt grotendeels op zee en door de Westerschelde tot vlak bij het hoogspanningsstation Borssele. Voor het gedeelte van het tracé dat door zee loopt liggen 68 wrakken of obstakels in het tracé. Uit een survey met sonar blijkt dat er drie wrakken of obstakels liggen binnen het geoptimaliseerde tracé. De verwachting op scheepswrakken vanaf 1400 is hoog met matig tot goede conserveringsomstandigheden. De verwachting op archeologische vindplaatsen is laag. Gelet op de conclusies van het uitgevoerde bureauonderzoek is voor het deel op zee een beschermingsregime voor archeologie opgenomen.

Voor het onshoregedeelte van de kabelverbinding en het hoogspanningsstation in Borssele is archeologisch onderzoek uitgevoerd. Op basis van het onderzoek kan het plangebied worden vrijgesteld van verder archeologisch onderzoek tot het niveau van het pleistoceen zand. Omdat de aanlegwerkzaamheden tot maximaal 1,8 meter beneden maaiveld reiken is vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Uitzondering hierop is het deel van het plangebied waar de Zee-dijk en de Weelhoekweg kruisen. Dit betreft namelijk dijklichamen die teruggaan tot de 17^e eeuw. Door de bovenlangse kruising van deze waterkering worden eventuele waarden mogelijk aangetast vandaar dat de graafwerkzaamheden ter plaatse van deze kruisingen onder archeologische begeleiding worden uitgevoerd.

Cultuurhistorie

Cultuurhistorie is net als archeologie een weerslag van menselijk handelen. Het plangebied ligt in de provincie Zeeland en op en ten zuiden van het voormalige eiland Walcheren. Walcheren wordt verdeeld in oudland, nieuwland en het duingebied. Het oudland is het grootste deel van het voormalige eiland Walcheren en bestaat uit een afwisseling van relatief hoge kreekkruggen en laaggelegen kom- of poelgronden. De jongere polders (nieuwland) kennen minder reliëf en de bodem bestaat uit licht zandige en kalkrijke klei. Deze polders liggen in het noorden en het zuidoosten van Walcheren. Het duingebied bestaat uit duinzandgronden met hoge jonge duinen. Vrijwel alle dorpen en steden in het oudland liggen op de kreekkruggen waar ook de akkers en de boomgaarden lagen. De poelgebieden bestaan uit grote open graslandgebieden.

De cultuurhistorische aspecten die van belang zijn omdat deze de wordingsgeschiedenis van het gebied illustreren, zijn:

- Het onderscheid in oudland, nieuwland en het duingebied;
- Het verschil tussen poelgebieden en kreekkruggen in het oudland;
- De steden Vlissingen, Middelburg en Veere;
- De vliedbergen;
- Het 'Landfront Vlissingen', onderdeel van de Duitse Atlantikwal;
- De krekken van 1944.

Het beoordelingskader cultuurhistorie is van toepassing op het deel waar de kabels op land aangelegd worden. Bij het beoordelen van de effecten is het van belang dat het (cultuurhistorische) karakter van een gebied na de ingreep hersteld kan worden. De aantasting van de cultuurhistorische elementen door de aanleg van de kabels is beperkt. Cultuurhistorische waarden zijn niet aanwezig waar de kabels over land lopen. De aanleg van de kabels is een ingreep die bestaat uit het in de bodem leggen van de kabels. Na de ingreep zijn de kabels niet meer zichtbaar en wordt het karakter van het gebied niet meer aangetast.

Buiten het plangebied, aan de Weelhoekweg 10, bevindt zich een boerderij uit 1840. De boerderij is een rijksmonument (nr. 9939). In het MER zijn de effecten van de uitvoering van het project op het monument onderzocht. De invloed is dermate beperkt, dat dit geen belemmeringen oplevert voor het monument dan wel de realisatie van het project.

4.3.6 (Externe) veiligheid

Inleiding

Externe veiligheid heeft betrekking op situaties waar een ongeval kan plaatsvinden met gevaarlijke stoffen, waardoor mensen - die verder niets met de risicodragende activiteit te maken hebben - om het leven zouden kunnen komen. Onder het aspect (externe) veiligheid zijn in het MER vier deelaspecten behandeld. Het eerste deelaspect omvat kust- en waterkeringveiligheid. Het tweede deelaspect omvat elektromagnetische velden, het derde niet-gesprongen explosieven (NGE) en de vierde de externe veiligheid van het hoogspanningsstation. In dit inpassingsplan is het aspect kust- en waterkeringveiligheid bij de paragraaf van de water-toets beschreven. De andere aspecten zijn hieronder opgenomen.

Elektromagnetische velden

Toetsingskader

Rond hoogspanningslijnen ontstaan magneetvelden. Er is uitgebreid wetenschappelijk onderzoek gedaan naar dit onderwerp. Er is geen sprake van wettelijke limieten voor blootstelling aan deze magnetische velden, maar wel sprake van Europees en nationaal beleid. Op basis van het wetenschappelijk onderzoek zijn in internationaal verband limieten aanbevolen voor de sterkte van het magnetisch veld. Deze houden in dat blootstelling (op enig moment) aan meer dan 100 microTesla wordt afgeraden. Deze waarden worden ook in Nederland gehanteerd en in bestaande situaties nergens overschreden. De verzamelde wetenschappelijke gegevens wijzen op het bestaan van een zwakke, maar statistisch significante associatie tussen het optreden van leukemie bij kinderen tot 15 jaar en het wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een oorzakelijk verband tussen blootstelling aan magnetische velden van hoogspanningslijnen en het ontstaan van leukemie bij kinderen. Het Rijk heeft in 2005 geadviseerd om voor nieuwe situaties, waaronder bij nieuwe hoogspanningsverbindingen, uit te gaan van het voorzorgsbeginsel (zie ook paragraaf 3.3.8). Het beleidsadvies is om zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen (0-15 jaar) langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microTesla.

Uit onderzoeken volgen geen wetenschappelijk onderbouwde aanwijzingen voor een verband tussen blootstelling aan elektrische en magnetische velden van hoogspanningsverbindingen en andere vormen van kanker, miskramen, de ziekte van Parkinson, myotrofische Lateraal Sclerose (ALS), psychische klachten of stress en beschadiging van erfelijk materiaal/DNA. Een Zwitsers onderzoek²⁴ legt een relatie tussen meer dan 10 jaar wonen binnen 50 m van een hoogspanningsverbinding en sterfgevallen als gevolg van de ziekte van Alzheimer. Het onderzoek is alleen wetenschappelijk voldoende betrouwbaar op een afstand van minder dan 50 m van de hoogspanningsverbindingen. Het onderzoek geeft een aanwijzing dat er een relatie zou kunnen zijn tussen hoogspanningsverbindingen en de ziekte van Alzheimer, maar

²⁴ Huss, et al., Residence near power lines and mortality from neurodegenerative Diseases: Longitudinal study of the Swiss population., in opdracht van de Swiss National Cohort Study, gepubliceerd in American Journal of Epidemiology Advance Access, 5 November 2008

geeft geen inzicht in de mogelijke verklaring hiervoor. Het Kennisplatform Elektromagnetisch velden heeft een reactie gegeven op het onderzoek van Huss et al. De conclusie van het Kennisplatform is dat het onderzoek goed is opgezet en dat de conclusies voor een belangrijk deel zorgvuldig zijn getrokken.

De Gezondheidsraad heeft naar aanleiding van het onderzoek van Huss et al en de reactie daarop van het Kennisplatform een briefadvies, gedateerd 30 maart 2009, aan de minister van VROM geschreven. Omdat het onderzoek een aantal beperkingen bevat, kan uit dit onderzoek geen conclusie over een oorzakelijk verband tussen de ziekte van Alzheimer en het wonen in de nabijheid van hoogspanningsverbindingen worden getrokken, aldus de Gezondheidsraad. De Gezondheidsraad acht daarom nader onderzoek nodig om conclusies te kunnen trekken.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft op 10 juni 2013 het rapport "Berekening magneetveldzone bij bovengrondse hoogspanningslijnen in elkaars nabijheid" gepubliceerd. Het RIVM adviseert om de Handreiking voor het berekenen van de magneetveldzone hoogspanningslijnen te actualiseren. De Minister van I&M heeft daarop het RIVM gevraagd de Handreiking te actualiseren. Dit is inmiddels gebeurd in de Handreiking van 1 oktober 2013, versie 3.1. en vervolgens de Handreiking 4.0, versie 3 november 2014 en de Handreiking 4.1, versie 26 oktober 2015.

Magneetveldzone

Ondanks dat het beleidsadvies niet van toepassing is op hoogspanningsstations en ondergrondse kabels, zijn voor de realisatie van het hoogspanningsstation Borssele, het onshore net en een deel van het offshore net, die mogelijk zijn op grond van dit inpassingsplan, magneetveldzone berekeningen uitgevoerd. Voor de realisatie van het station en de aanleg van de landkabels is de 0,4 microTesla magneetveldzone berekend. Voor de zeekabels is de 0,05 microTesla magneetveldzone berekend.

De 0,4 microTesla zone is aangehouden in aansluiting op de waarde die door het ministerie van Infrastructuur en Milieu voor bovengrondse leidingen wordt aangehouden. Dit uitgangspunt is aangehouden in overeenstemming met de berekeningen die voor het traject Randstad 380 kV zijn uitgevoerd. De 0,05 microTesla magneetveldzones rond de zeekabels zijn berekend ten behoeve van bruinvissen. De elektromagnetische velden kunnen effect hebben op de oriëntatie van bruinvissen. Deze waarde is aangehouden, omdat het hier gaat om kortstondige en geen langdurige blootstelling.

Kabels op land

Voor ondergrondse kabels geldt dat het tracé wordt ontwikkeld op basis van argumenten ontleend aan een goede ruimtelijke ordening. Uit de berekeningen blijkt dat binnen de 0,4 microTesla magneetveldzone van de kabels op land geen gevoelige bestemmingen liggen.

Hoogspanningsstation en opstijgpunt

Hoewel het beleidsadvies niet van toepassing is op hoogspanningsstations, is ook de ligging van de magneetveldzone boven de 0,4 microTesla, als gevolg van het hoogspanningsstation berekend. Het bepalen van de locatie van het opstijgpunt geschiedt op basis van argumenten ontleend aan een goede ruimtelijke ordening. Uit de berekeningen blijkt dat binnen de 0,4 microTesla magneetveldzone van het hoogspanningsstation en opstijgpunt geen gevoelige bestemmingen liggen.

Kabels op zee

Gevoelige bestemmingen binnen de magneetveldzones (de 0,4 microteslazonen) zijn in beginsel niet relevant omdat het beleidsadvies niet op kabelverbindingen van toepassing is. In de gebruiksfase wordt de kabel onder spanning gezet en ontstaat er rond de kabel een elektromagnetisch veld. Magnetische velden kunnen een effect hebben op zeezoogdieren en vissen.

De kabels transporteren wisselstroom met een spanningsniveau van 220 kV. De reikwijdte van het elektromagnetisch veld in de waterkolom is afhankelijk van de diepte waarop de kabel is ingegraven en het spanningsniveau. Het veld dat wordt uitgestraald bestaat uit een magnetisch veld en een elektrisch veld. De kabel wordt voorzien van een mantel waardoor een effect van een elektrisch veld op voorhand uitgesloten kan worden, dit zal niet verder meegenomen worden in de beoordeling.

Niet-gesprongen explosieven

Bij de aanleg van de platforms en kabels is het zeer waarschijnlijk dat er niet-gesprongen explosieven (NGE) worden aangetroffen. In Zeeland hebben met name rond de Westerschelde veel gevechtshandelingen plaatsgevonden en het Sloe, Vlissingen en Westkapelle zijn bekende landingsplaatsen van de geallieerden geweest waar veel gevechten hebben plaatsgevonden. In de wateren voor de kust van Zeeland is in de jaren '50 en '60 veel munitie uit de Tweede Wereldoorlog gedumpt. Op basis van onderzoek van REASeuro (2014) wordt geconcludeerd dat windenergiegebied Borssele, en dus ook de locatie van de platforms kan worden aangemerkt als een gebied met een grote kans op het voorkomen van niet-gesprongen explosieven.

Ook in de Zeeuwse bodem is er een grote kans op de aanwezigheid van NGE die ontdekt kunnen worden bij bodemberoerende activiteiten.

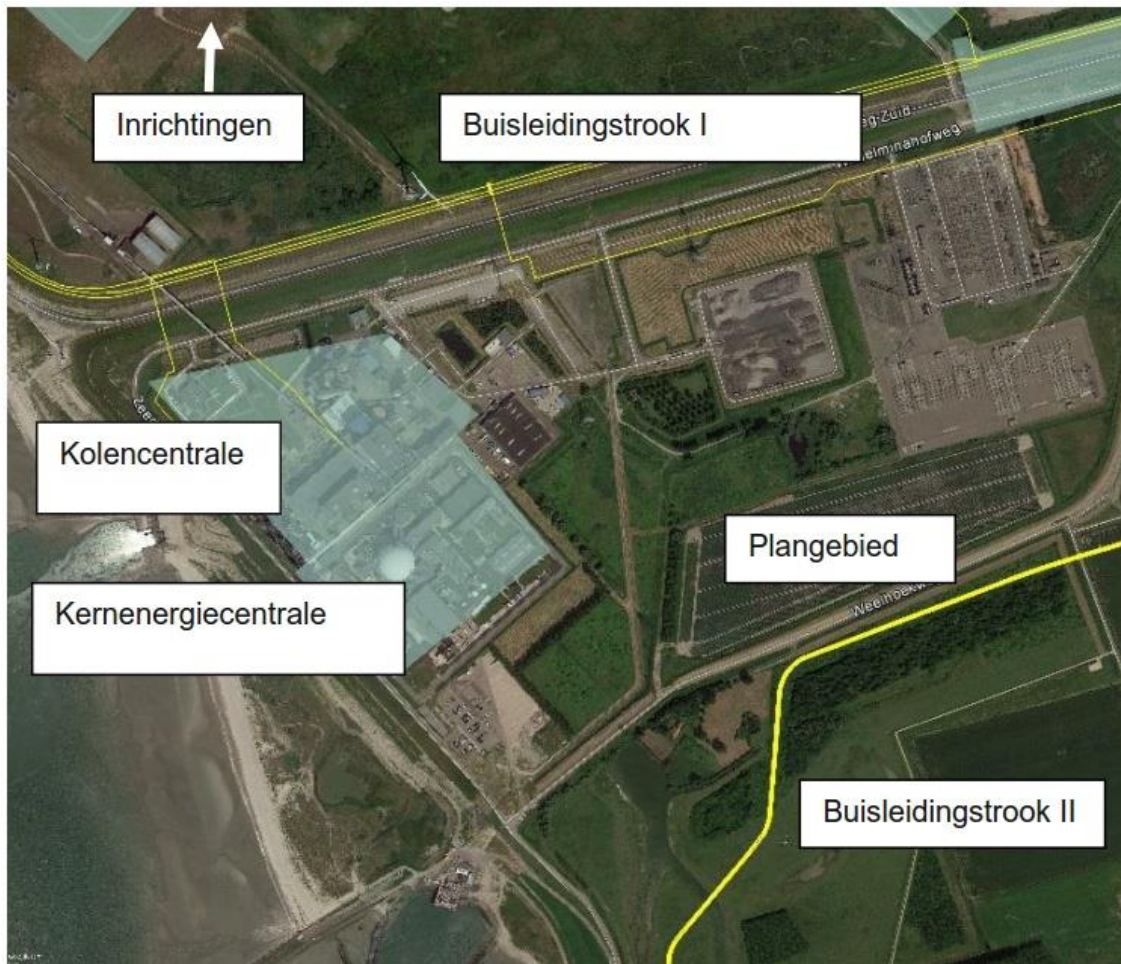
Er is een vooronderzoek uitgevoerd om vast te stellen of er oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden waarbij mogelijk conventionele explosieven (CE) zijn achtergebleven. Op basis van het onderzoek is vastgesteld dat het plangebied, voor zover op zee, betrokken is geweest bij oorlogshandelingen waarbij CE in en op de waterbodem kunnen zijn achtergebleven. Gezien de onderzoeksresultaten worden twee mogelijkheden geadviseerd voor het vervolg in de explosievenopsporing. Ten eerste wordt geadviseerd een projectgebonden risicoanalyse (PRA) uit te voeren. Een PRA heeft als doel om te bepalen of een verdacht gebied door naoorlogse baggerwerkzaamheden (nog) verdacht is voor de uitvoer van de voorgenomen werkzaamheden. Ten tweede is geadviseerd detectiewerkzaamheden uit te voeren in de verdachte gebieden die naoorlogs niet of nauwelijks zijn geroerd.

Met goed NGE-risicomanagement kan een aanvaardbaar risiconiveau worden geborgd. Dit kan onder meer door voorafgaand aan de uitvoering een NGE-risicoanalyse uit te voeren en een gecertificeerd opsporingsbedrijf te betrekken bij het leggen van de kabels. Indien er NGE worden aangetroffen worden deze door de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) tot ontploffing gebracht en onschadelijk gemaakt. De verplichting tot opsporing van explosieven vloeit reeds voort uit de Arbo-wetgeving. In aanvulling hierop is ook in de planregels voorgescreven dat een projectgebonden risicoanalyse of detectieonderzoek moet zijn uitgevoerd alvorens grondwerkzaamheden mogen plaatsvinden.

Daarnaast is een historisch vooronderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van CE binnen het plangebied, voor zover dat op land ligt. In het verleden zijn explosieven nabij het plangebied geruimd en zijn te ver daarvan verwijderd om er op van directe invloed te zijn. Het plangebied, voor zover dat op land ligt, is daarmee in zijn geheel onverdacht. Om risico's in de uitvoering te beperken wordt geadviseerd de aanlegwerkzaamheden regulier uit te voeren, maar onder een werkprotocol. Het werkprotocol 'onverwacht aantreffen conventionele explosieven' wordt gehanteerd in onverdacht gebied en daarin staat beschreven hoe men dient te handelen bij het spontaan aantreffen van een explosief.

Externe veiligheid hoogspanningsstation

Het hoogspanningsstation is geen inrichting in het kader van het Besluit externe veiligheid voor inrichtingen (Bevi). Het hoogspanningsstation is geen risicobron voor de omgeving. Wel kan de omgeving een risico vormen voor het hoogspanningsstation. Hierna worden de risicobronnen rondom het plangebied toegelicht, zoals weergegeven in figuur 4.6.

Figuur 4.6: Overzicht risicobronnen rondom het plangebied

De hoeveelheden gevaarlijke stoffen van inrichtingen rondom het plangebied zijn te klein om een gevaar te vormen voor de ontwikkeling. Van geen enkele inrichting ligt de risicocontour 10^{-6} per jaar over het plangebied.

Windturbines kunnen de leveringszekerheid in gevaar brengen doordat er een kans bestaat dat een falende windturbine (of onderdelen daarvan) de hoogspanningsinfrastructuur van TenneT (deels) beschadigt. TenneT heeft op grond van de Elektriciteitswet 1998 de plicht te zorgen voor voldoende capaciteit voor het transport van elektriciteit en daarmee te voorzien in de (inter)nationale elektriciteitsbehoefte.

TenneT acht het risico van windturbines op hun infrastructuur aanvaardbaar wanneer wordt voldaan aan de volgende afstanden op basis van het Handboek Risicozonering Windturbines (HRW). Er dient een vrije ruimte aangehouden te worden die minimaal gelijk of groter is dan de maximale werpafstand bij nominaal toerental, of indien deze groter is, ashoogte plus $\frac{1}{2}$ rotordiameter van de betreffende windturbine. Het hoogspanningsstation bevindt zich niet binnen de maximale werpafstand van de omliggende windturbines, die bij een nominaal toerental 245 meter is.

Op de risicokaart is te zien dat in het deel van het tracé op land enkele buisleidingen aanwezig zijn. De nieuwe kabelverbinding kruist deze buisleidingen niet. De buisleidingen hebben een plaatsgebonden risicocontour $PR10^{-6}$ van 5 meter. Het centrale dienstgebouw is aan te merken als een beperkt kwetsbaar object. Dit gebouw komt echter niet binnen de plaatsgebonden risicocontouren van de buisleidingen.

Bij de uitvoering van de aanleg van de kabels op land zal afstemming plaats vinden met de leidingbeheerder van de aanwezige buisleidingen.

De realisatie van het hoogspanningsstation valt binnen de maatregelzones van de kerncentrale Borssele. De overheid heeft noodplannen voor de aanpak van een kernongeval. Het gebied om de plaats van het ongeval wordt in drie zones ingedeeld; elke zone heeft een eigen maatregel. Dit betekent bijvoorbeeld voor de kerncentrale in Borssele: evacuatie tot op 5 kilometer van de kerncentrale; slikken van jodiumtabletten tot op 10 kilometer en schuilen tot op 20 kilometer. Indien de situatie op dat moment daartoe aanleiding geeft, kan hiervan worden afgeweken. Betrokkenen krijgen informatie en advies over de radioactieve stoffen waar het om gaat, hoe ze zich verspreiden, hoe erg de straling is en wat eraan te doen is. De kerncentrale is een beperkt kwetsbaar object, maar het plangebied is geen risicobron voor externe veiligheid. De kernenergiecentrale levert geen beperkingen op voor de ontwikkeling.

Ten westen van het plangebied ligt de kolencentrale van EPZ met een ammoniakopslag van 400 m³. De elektriciteitsproductie is per 24 november 2015 beëindigd. De kolencentrale zal op termijn grotendeels worden ontmanteld. Zoals nu voorzien blijft een aantal gebouwen en activiteiten in stand tot einde bedrijfsduur van de nabij gelegen kernenergiecentrale. De plaatsgebonden risicocontour met een kans van 10⁻⁶ van de ammoniakopslag komt niet buiten de inrichtingsgrenzen. Daarmee volgen vanuit de opslag geen beperkingen vanuit externe veiligheid voor het hoogspanningsstation.

Figuur 4.7 Risicovolle activiteiten ter plaatse van de realisatie van het hoogspanningsstation en het kabeltracé op land

Veiligheidscontour Sloegebied

Rondom het Sloegebied is een veiligheidscontour vastgesteld. De veiligheidscontour geeft de grens aan tot waar de risicocontouren (PR10⁻⁶) van bedrijven mogen uitbreiden. Binnen de contour wordt niet meer getoetst aan de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico. Zo kan het bevoegd gezag ruimte reserveren voor de groei van risicovolle bedrijven. Binnen de veiligheidscontour is woningbouw, of de bouw of vestiging van andere kwetsbare objecten, niet toegestaan. Een deel van het kabeltracé van het net op zee is voorzien binnen de veiligheidscontour. De kabels en het CDG zijn echter geen kwetsbaar object, waardoor het project niet leidt tot inperking van de gebruiksruimte voor de bedrijven in het Sloegebied en de veiligheidscontour geen belemmering oplevert voor het project.

Geconcludeerd wordt dat het plan voldoet aan het beleid en de normstelling ten aanzien van externe veiligheid.

4.3.7 Hinder (geluid, licht, trillingen)

Het thema bestaat uit drie verschillende deelaspecten: geluid, licht en trillingen. Deze aspecten hebben betrekking op hinder voor omwonenden en recreanten.

Geluid

Indien een inpassingsplan geluidgevoelige functies mogelijk maakt of voorziet in geluidproducerende functies, dienen de akoestische effecten beoordeeld te worden met het oog op een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in het kader van de goede ruimtelijke ordening. Het project voorziet in de aanleg van elektriciteitskabels en de realisatie van het hoogspanningsstation.

Het deel van de kabels op land veroorzaakt geen geluidhinder in de gebruiksfase.

De realisatie van het hoogspanningsstation is gepland op het industrieterrein Vlissingen-Oost. Het industrieterrein Vlissingen-Oost is een op grond van de Wet geluidhinder gezoneerd industrieterrein. Dit betekent dat op het terrein zogenaamde grote lawaaimakers zijn toegestaan en dat rondom het industrieterrein een geluidszone is vastgesteld.

Op de buitengrens van deze zone – de zonegrens - mag het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau L_{Ar,LT} vanwege alle inrichtingen op het gezoneerde industrieterrein tezamen niet hoger zijn dan:

- 50 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur;
- 45 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur;
- 40 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur.

In de geluidszone van het industrieterrein bevinden zich diverse woningen. Bij de woningen in de zone mag de cumulatieve geluidsbelasting vanwege alle inrichtingen op het gezoneerde industrieterrein tezamen niet hoger zijn dan de vastgestelde maximaal toelaatbare geluidsbelasting (MTG) c.q. de vastgestelde hogere grenswaarde. Deze waarde verschilt per woning. Voor het beheer van de beschikbare geluidsruimte is een beleidsregel vastgesteld. Op 1 september 2008 is de 'Beleidsregel zonebeheersysteem Industrieterrein Vlissingen-Oost 2008 Provincie Zeeland' met het daarbij behorende akoestisch inrichtingsplan Industrieterrein Vlissingen-Oost 2008 van kracht geworden. Deze beleidsregel is een gezamenlijk initiatief van provincie Zeeland, Zeeland Seaports en de gemeenten Vlissingen en Borsele. Als onderdeel van de beleidsregel uit 2008 (artikel 8, evaluatie akoestisch inrichtingsplan) hebben Gedeputeerde Staten van Zeeland op 9 december 2014 het 'Akoestisch inrichtingsplan Industrieterrein Vlissingen-Oost 2014' vastgesteld. Dit inrichtingsplan regelt de feitelijke verdeling van de geluidsruimte op het industrieterrein.

Voor het MER is onderzoek verricht naar de geluidsbelasting vanwege het transformatorstation en getoetst aan de beschikbare geluidruimte. Op basis van de berekende geluidsemissie zijn de mogelijkheden onderzocht om de geluidsbelasting te reduceren c.q. om extra geluidsruimte voor het transformatorstation te creëren door ongebruikte geluidsruimte van aangrenzende terreinen te benutten. Voor de transformatoren is het haalbaar geacht om 3 dB(A) stillere transformatoren te realiseren. Dit betekent dat bij het ontwerp en de bouw van de transformatoren rekening wordt gehouden met voorzieningen om een lagere geluidsemissie te realiseren.

Met het treffen van deze maatregel wordt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau vanwege het transformatorstation op de zonegrens met 1 dB(A) gereduceerd. Als gevolg hiervan blijft de geluidsemissie hoger dan de maximale gebiedswaarde voor zowel de dag- en avondperiode als de nachtperiode. Aangrenzend aan de inrichting liggen echter twee andere terreinen van TenneT waarvoor dezelfde gebiedswaarde geldt. Het gaat hier om het bestaande transformatorstation Borsele en het terrein bestemd voor de railuitbreiding. Bij het bestaande transformatorstation wordt de gebiedswaarde ruim onderschreden en de te ver-

wachten geluidsemissie van het terrein van de railuitbreiding is verwaarloosbaar. De gebiedswaarde van het bestaande station wordt verlaagd en de gebiedswaarde van net op zee wordt verhoogd. De eigenaar van het bestaande hoogspanningsstation (TenneT) is akkoord met het gebruik van de geluidruimte voor het nieuwe station.

Door de reductie van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau blijkt dat het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) ter plaatse van woningen niet hoger is dan 64 dB(A) in de dagperiode en 56 dB(A) in de avond- en nachtperiode. Hiermee wordt voldaan aan de grenswaarden.

Zeeland Seaports (ZSP) is van de voorgenomen herverdeling van de geluidruimte op de hoogte gebracht en in de gelegenheid gesteld om (vrijblijvend) advies uit te brengen. ZSP heeft hier, per brief van 8 januari 2016, positief op gereageerd, waarna het voorstel voor herverdeling van de geluidruimte is voorgelegd aan de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Borsele en Vlissingen. Van beide colleges van burgemeester en wethouders is, per brief van respectievelijk 20 januari 2016 en 22 januari 2016, instemming ontvangen voor het bovengenoemde voorstel tot herverdeling.

Licht

Indien tijdens de aanleg van de kabels in de avonden wordt gewerkt, is het gebruik van verlichting nodig. Momenteel is nog onbekend of alleen bij daglicht gewerkt wordt. Alleen daar waar werkzaamheden op (zeer) korte afstand van woningen plaatsvinden, zou tijdelijke hinder bij eventueel gebruik van verlichting kunnen optreden. Gezien de eventualiteit en tijdelijkheid zijn de effecten waarschijnlijk gering.

De verwachting is dat bij het hoogspanningsstation geen permanente verlichting gebruikt wordt. Er is daarmee geen effect op omwonenden en recreanten.

Trillingen

Bij de aanleg van de kabels wordt materieel ingezet zoals graafmachines, shovels, generatoren, kranen, vrachtwagens, boorinstallaties en dergelijke. In het algemeen zal dit materieel geen trillingshinder veroorzaken. Alleen daar waar werkzaamheden op (zeer) korte afstand van woningen plaatsvinden en of zware transporten op korte afstand van woningen rijden zou tijdelijk trillingshinder kunnen optreden.

De dichtst bij het tracé van de kabel op land gelegen woning staat aan de Weelhoekweg 10, dat is een monumentale boerderij met woning. De woning ligt buiten het plangebied. Het uitgangspunt is dat eventuele trillingshinder wordt geminimaliseerd. Waar in de nabijheid van woningen heikwerkzaamheden of het intrillen van damwanden plaatsvindt, zal voorafgaand aan de uitvoering op basis van de lokale situatie worden beoordeeld of maatregelen nodig zijn. Dit geldt ook voor het rijksmonument op Weelhoekweg 10. Deze boerderij bevindt zich op dusdanige afstand van het tracé en het hoogspanningsstation dat in het kader van dit inpassingsplan geen onderzoek nodig is. Zo ligt de boerderij op minimaal 25 meter van het tracé. Daarnaast ligt de boerderij minimaal op circa 45 meter tot de enkelbestemming 'Bedrijf – Nutsbedrijf' en op circa 145 meter afstand tot waar het hoogspanningsstation zelf kan worden gerealiseerd op grond van voorliggend inpassingsplan.

4.3.8 Scheepvaart

Voor het aspect scheepvaartveiligheid is in het MER onderzoek gedaan naar het effect van scheepvaart op het risico op kabelbreuk vanwege slepende ankers. Dit betreft de effecten tijdens de gebruiksfase. Om de effecten van scheepvaart voor het kabeltracé in beeld te brengen is een veiligheidsstudie uitgevoerd door MARIN.

Uit dit onderzoek komt naar voren dat voor het tracé veel scheepspassages plaatsvinden. En veelal zijn deze passages nagenoeg parallel aan het kabeltracé. Dit levert een risico op kabelbreuk op. Naast een relatieve risico-inschatting is een inschatting gemaakt van het risico op een gebeurtenis in absolute zin. Op basis van de frequentie van scheepspassages is een indicatie gegeven van het scenario waarbij de kabel wordt geraakt. Voor het gekozen tracé houdt dit in dat bij het maximale aantal scheepsbewegingen ongeveer eens per 30 jaar een

gebeurtenis zal zijn waarbij de kabel kan worden geraakt. Dit wil niet zeggen dat de kabel ook daadwerkelijk wordt beschadigd.

Het risico op kabelbreuk kan verder verkleind worden door de kabels in te graven of dieper in te graven dan gepland, waardoor slepende ankers minder snel leiden tot kabelbreuk.

In overleg met de scheepvaartautoriteiten wordt de aanlegmethode en de werkwijze gedurende de aanleg bepaald zodat het huidige en toekomstige scheepvaartgebruik niet onevenredig wordt belemmerd door de aanleg en het gebruik van het kabelsysteem. Daarbij wordt het verdrag gerespecteerd dat Nederland en België hebben gesloten omtrent het gezamenlijke toezicht voor de Scheldevaart. De Permanente Commissie van Toezicht op de Scheldevaart is dan ook nauw betrokken bij het voornemen en de uitwerking van het net op zee.

Het scheepvaartverkeer zal tijdens de werkzaamheden zoveel mogelijk ongehinderd plaats kunnen vinden. Dit is geborgd in de Watervergunning (voorschrift 6, lid 1). Toch kan het voorkomen dat op een enkele plek scheepvaart tijdens de aanleg mogelijk tijdelijk gehinderd wordt. Het gaat daarbij om relatief korte (gedeeltelijke) stremmingen van het scheepvaartverkeer. Als indicatie kan gesteld worden dat een stremming circa 6 uur per kabel duurt. De exacte wijze van stremming en tijdsduur wordt nog in werkplannen –in overleg met de autoriteiten - vastgesteld voor uitvoering. De gevolgen voor de scheepvaart kunnen beperkt worden door het tijdstip zodanig te kiezen dat de aanleg voornamelijk gedurende eb plaatsvindt. De aanlegwerkzaamheden zijn namelijk minder getijdegevoelig dan de scheepvaart. Ook is het naar verwachting niet noodzakelijk om de volledige vaargeul te stremmen. Daarmee kan scheepvaart doorgang vinden en is de vaargeul enkel voor hele grote schepen afgesloten. Indien gekozen wordt voor het stremmen in gedeeltes zal de periode van stremmen langer worden (circa 10 uur per kabel). Ook is het mogelijk om de ankers van het ponton te laten vieren, zodat een schip door kan varen.

De verwachting is dat in overleg met de autoriteiten een passende oplossing wordt gevonden waarmee de gevolgen voor de scheepvaart niet onevenredig groot zijn. Stremmingen van de vaargeul komen vaker voor en zijn niet onoverkomelijk. Uitgangspunt is om mogelijke hinder zoveel mogelijk te vermijden. Bij de vergunningen en bij het opstellen van de werkplannen wordt daar rekening mee gehouden. Bovendien wordt ruim van tevoren overlegd met de gemeenschappelijke nautische autoriteit over de beste tijden voor de aanleg van de kabel ter plaatse van de kruising zodat hinder voor de scheepvaart zoveel mogelijk wordt beperkt.

4.3.9 Effecten op economie en gebruiksmogelijkheden

Met overige gebruiksfuncties wordt bedoeld op de ruimtelijke functies van andere functies op zee en op land. In het MER zijn de effecten beoordeeld van het project op visserij en aquacultuur, olie- en gaswinning, luchtvaart, zand- en schelpenwinning, baggerstort, scheeps- en luchtvaartradar, kabels en leidingen, telecommunicatie, munitiestort- en militaire gebieden en militaire gebruiksfuncties, recreatie en toerisme en ten slotte ruimtegebruik op land door landbouw, bos en bedrijventerreinen. Het project heeft slechts effecten op recreatie en toerisme en het bestaand ruimtegebruik door andere functies. In het vervolg van deze paragraaf wordt uitsluitend op deze effecten ingegaan.

Recreatie en toerisme

De aanleg van de kabels heeft een tijdelijk effect op het toerisme op het land, aangezien de uitvoer van de werkzaamheden zichtbaar is. Bestaande recreatieaccommodaties ondervinden geen overlast tijdens deze fase. De dichtst bijgelegen accommodatie ligt op meer dan één kilometer afstand.

Bestaand ruimtegebruik

Ten tijde van de aanleg en verwijdering van de hoogspanningsverbinding kan plaatselijk geen ander gebruik plaatsvinden van desbetreffende gronden. Met name woningen, recreatiegebieden en te kruisen (spoor)wegen zijn gevoelig voor deze werkzaamheden. De ondergrondse hoogspanningsverbinding kruist één weg, maar geen recreatie- of woongebieden. Bij

het kruisen van de weg zal de verbinding zodanig worden aangelegd dat de invloed op het huidige gebruik wordt geminimaliseerd.

De dichtstbijzijnde woning aan de Weelhoekweg 10 ligt op minimaal 25 meter van het gekozen kabeltracé zoals dat in het inpassingsplan is opgenomen. Het project heeft geen invloed op het huidige gebruik van de woning.

De doorsnijding van de slecht doorlatende bodemlaag en tijdelijke onttrekking van zoetwater ten tijde van de aanleg kan effecten hebben op de landbouw. De effecten zijn minimaal en van tijdelijke aard. Het kabeltracé op land gaat niet over landbouwgronden.

4.4 Milieuzonering

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening is een scheiding tussen milieubelastende activiteiten en milieugevoelige objecten wenselijk. Op deze manier wordt enerzijds hinder en gevaar op gevoelige functies, zoals woningen, voorkomen of zoveel mogelijk beperkt, en anderzijds wordt voldoende zekerheid geboden aan bedrijven, zodat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

De brochure 'Bedrijven en milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG-brochure) uit het jaar 2009 geeft een advies over richtafstanden. Voor elektriciteitsdistributiebedrijven zijn enkel richtlijnen opgesteld voor distributiebedrijven met een transformatorvermogen, waarbij verschillende richtafstanden gelden ten opzichte van gevoelige functies, afhankelijk van het opgestelde transformatorvermogen (de SBI-2008 codes 35 C1 t/m C5). Het is van belang dat voor elk van de overlastgevende aspecten een specifieke minimale afstandsmaat is opgenomen. Uitsluitend de aspecten geluid en gevaar zijn relevant.

Bij het hoogspanningsstation Borssele is het mogelijk om transformatoren te plaatsen. Met transformatoren valt het station in de categorie 'elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen >1000 MVA', SBI-2008 code 35-C5. Hiervoor wordt een richtafstand van 500 meter voor het aspect geluid en 50 meter voor het aspect gevaar geadviseerd. De dichtstbijzijnde gevoelige functie (woning Weelhoekweg 10 Borssele) bevindt zich op een afstand van circa 145 meter tot waar de realisatie van het hoogspanningstation zelf plaatsvindt. Van de VNG-richtlijnen kan worden afgeweken als een goede ruimtelijke ordening blijft geborgd. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) op de woning op Weelhoek 10 is 46 dB(A) in dag-, avond- en nachtperiode. De zonebeheerder heeft de aanvaardbaarheid van deze geluidbelasting beoordeeld, waarbij alle inrichtingen op het industrieterrein betrokken zijn. In de omgevingsvergunning is aangegeven dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) op de woning niet meer dan 46 dB(A) mag zijn (voor alle perioden). Daarmee komt het besluit overeen met de aanvraag en is de geluidsbelasting op de woning dus als aanvaardbaar bepaald door het bevoegd gezag.

4.5 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (Wm). De in de Wm gehanteerde normen zijn overal geldend, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en op welke wijze overschrijdingen van de luchtkwaliteit dienen te worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. De Minister van Infrastructuur en Milieu heeft overeenkomstig artikel 5.12 van de Wm het NSL vastgesteld. Op 1 augustus 2009 is het NSL vervolgens in werking getreden. Projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit, hoeven niet meer te worden getoetst aan

de hiervoor geldende grenswaarden. De beoordelingscriteria of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteits-eisen)". In dit Besluit is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma, een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Met het inpassingsplan worden geen ontwikkelingen toegelaten die leiden tot een substantiële toename van verkeer. Enkel voor de aanleg van de realisatie van het hoogspanningsstation zijn tijdelijk extra verkeersbewegingen noodzakelijk. In de gebruiksfase is het station onbemand en vindt enkel verkeer plaats voor toezicht en onderhoud. Het project beïnvloedt dan ook niet in betekenende mate de luchtkwaliteit in de zin van het Besluit nibm.

De tijdelijke toename van de stikstofdepositie is daarnaast in de Passende Beoordeling en in relatie tot het Programma Aanpak Stikstof (hierna: PAS) beoordeeld. De stikstofemissies van dit project zijn tijdelijk en vinden plaats voor de duur van de werkzaamheden. Met behulp van het reken- en registratie-instrument AERIUS is de toename van stikstofdepositie, die door het project wordt veroorzaakt op de voor stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in de hier relevante Natura 2000-gebieden, berekend. Hieruit blijkt dat de tijdelijke toename van stikstofdepositie in de betrokken Natura 2000-gebieden minder dan 1 mol per hectare per jaar bedraagt. Voor activiteiten met een stikstofdepositie die kleiner of gelijk is aan de grenswaarde geldt een uitzondering op de grenswaarde. De hoogte van de grenswaarde per habitat betreft een generieke waarde van 1,00 mol per jaar. Deze waarde is voor alle hier betrokken Natura 2000-gebieden van toepassing. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat de benodigde ontwikkelingsruimte in het kader van het PAS mag worden uitgegeven voor de uitvoering van net op zee Borssele.

4.6 Conclusie

Het verantwoordingshoofdstuk toont aan dat op basis van de beschikbare onderzoeken het inpassingsplan uitgevoerd kan worden, zonder dat er onaanvaardbare negatieve effecten op de leefomgeving verwacht worden. Zowel de waterhuishouding, het landschap, de milieukwaliteitseisen, de magneetvelden, de ecologische waarden als de archeologische waarden vormen geen belemmeringen voor het voorziene project. Het inpassingsplan voldoet daarmee aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening en er is sprake van een uitvoerbaar plan.

5 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1 Raadpleging burgers en maatschappelijke organisaties

TenneT heeft in het aanloopproces om te komen tot te onderzoeken alternatieven in meerdere werksessies belangenorganisaties betrokken. Ook bij de verdere uitwerking is regelmatig met relevante belangenorganisaties gesproken.

In het kader van het traject onder de rijkscoördinatieregeling is, in samenspraak met de gemeenten Borsele en Vlissingen, een inloopavond georganiseerd tijdens de periode dat de ontwerp-besluiten ter inzage lagen. Medewerkers van de verschillende betrokken overheden en van TenneT waren aanwezig om vragen te beantwoorden. De inloopavond vond plaats op 5 april 2016. Men kon hier formeel een zienswijze of reactie geven op de ontwerpbesluiten.

5.2 Overleg met besturen en instanties

Horen gemeenteraden en Provinciale Staten

Gelijktijdig met de terinzagelegging van het ontwerp inpassingsplan is ook een reactie gevraagd aan de gemeenteraden van de gemeenten Vlissingen en Borsele en aan de Provinciale Staten van de provincie Zeeland over het toepassen van de rijkscoördinatieregeling. Daarmee is invulling gegeven aan de hoorplicht op grond van artikel 3.28, lid 1, Wro.

Overleg met Ministerie Openbare Werken (MOW) Vlaanderen

Vlaanderen heeft er groot belang bij dat de Westerschelde ook op termijn goed toegankelijk blijft en schepen de havens van Antwerpen en Gent kunnen blijven bereiken. Vanuit Nederland wordt dit belang onderkend en er vindt intensief overleg plaats met Vlaanderen waarbij onder andere de ligging van het tracé, de diepteligging van de kabel, het storten van de baggerspecie en het beperken van de mogelijke hinder die de scheepvaart ondervindt worden besproken. In overleg met Vlaanderen en de havens van Antwerpen en Gent is het initiële kabeltracé op enkele plaatsen aangepast ten behoeve van de scheepvaart. Ook heeft TenneT onderzocht om de kabel op diverse plaatsen dieper te leggen dan volgens de vergunning nodig is. Een diepere ligging is technisch mogelijk en door TenneT ook op enkele plekken opgenomen in de aanbesteding voor de aanleg van de kabel.

Vooroverleg

Overeenkomstig het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.1) is bij de voorbereiding van het inpassingsplan overleg gevoerd met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van de provincies die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

In het kader van het overleg op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is aan de besturen en diensten van de betrokken bevoegde gezagen gevraagd om een reactie te geven op het voorontwerp inpassingsplan.

De volgende reacties zijn ontvangen:

- Waterschap Scheldestromen;
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat).

De samenvatting van de reacties en een reactie hierop van het bevoegd gezag is opgenomen in bijlage 1.

5.3 Zienswijzen

Van vrijdag 18 maart 2016 tot en met donderdag 28 april 2016 lagen de ontwerpbesluiten en het ontwerp-inpassingsplan ter inzage. Eenieder is in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen over het ontwerp-plan en de ontwerp-uitvoeringsbesluiten. Vervolgens worden de ingebrachte zienswijzen in overweging genomen; waar nodig zal het plan naar aanleiding van de zienswijzen aangepast worden, alvorens vaststelling plaatsvindt.

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn in totaal 19 zienswijzen (waarvan 18 uniek) en 2 reacties over het ontwerp-plan en de ontwerp-besluiten naar voren gebracht. Zie de 'Antwoordnota zienswijzen' voor een overzicht van de behandeling van de zienswijzen. In deze antwoordnota vindt u ook het antwoord op de inhoudelijke punten uit de zienswijzen die niet specifiek zijn, respectievelijk over alle ontwerp-besluiten gaan. De antwoordnota zienswijzen is in de separate bijlage 2 opgenomen.

6 Financiële en procedurele uitvoerbaarheid

6.1 Financiële uitvoerbaarheid

De kosten van de aanleg en instandhouding van de voorgenomen ontwikkeling en het risico, komen voor rekening van initiatiefnemer TenneT. De Wet windenergie op zee geeft TenneT als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet formeel de taak het net op zee voor te bereiden. De taak om het net op zee aan te leggen, inclusief de randvoorwaarden die daarbij horen en de regulering rond het net op zee, is opgenomen in de Wet van 23 maart 2016 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 (tijdig realiseren doelstellingen Energieakkoord), Stb. 2016, 116. In deze rol is TenneT verantwoordelijk voor de netaansluiting van de offshore windparken. TenneT kan, na inwerkingtreding van de wetswijziging, de investeringskosten doorberekenen in de tarieven voor de transport van elektriciteit. Daarmee is sprake van een financieel uitvoerbaar project.

6.2 Beschikbaarheid gronden

TenneT streeft ernaar om, voor de bouw en aanleg van het project plaatsvindt, de benodigde gronden voor wat betreft de realisatie van het station in eigendom te verwerven. Voor de kabelverbinding wordt volstaan met een zakelijk recht, te weten een recht van opstal. Voor zover als gevolg hiervan schade ontstaat, kent TenneT beleid voor schadevergoeding, waarbij volledige schadeloosstelling uitgangspunt is. Het kan daarbij gaan om de vestiging van een zakelijk recht ten behoeve van het project waarbij sprake kan zijn van vergoeding van vermogens- en inkomensschade, de verwerving van een object, de uitvoeringswerkzaamheden en planschade. TenneT heeft haar schadebeleid vastgelegd in de brochure Schade- & Vergoedingengids²⁵ (ook wel schadegids genoemd).

Indien met de betrokken rechthebbenden geen overeenstemming kan worden verkregen over eventuele aankoop van benodigde gronden of de vestiging van een zakelijk recht, dan zal een beroep worden gedaan op de Ontheffingswet of de Belemmeringenwet Privaatrecht.

6.3 Planschade

Door wijzigingen van de planologische bestemming en de bijbehorende regels, kan er voor belanghebbenden (eigenaren, overige zakelijke gerechtigden en persoonlijk gerechtigden) in de nabijheid van het hoogspanningsstation of het kabeltracé schade ontstaan. Deze schade wordt planschade genoemd.

De grondslag voor de tegemoetkoming in planschade wordt gevormd door afdeling 6.1 van de Wro. Tegemoetkoming is aan de orde indien schade ontstaat in de vorm van inkomensderving of vermindering van de waarde van een onroerende zaak door een wijziging van het planologisch regime, die leidt tot een planologisch nadeel voor een belanghebbende. Overigens leidt niet ieder planologisch nadeel tot (voor vergoeding in aanmerking komende) schade. Een tegemoetkoming wordt toegekend voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins verzekerd is. Dit laatste is bijvoorbeeld aan de orde bij de vestiging van

²⁵ Schade- & Vergoedingengids, Ondergrondse 150 kV en 110 kV-hoogspanningsverbindingen, TenneT, oktober 2013

zakelijke rechten en de verwerving van objecten. In deze gevallen is sprake van een volledige schadeloosstelling, dus inclusief een tegemoetkoming in planschade. De planschade is op die manier anderszins verzekerd.

6.4 Planschade- en exploitatieovereenkomst

De Staat (vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken) sluit een overeenkomst met TenneT over de exploitatiekosten en de eventuele kosten als gevolg van verzoeken om tegemoetkoming in planschade. Deze overeenkomst wordt gesloten voordat het inpassingsplan wordt vastgesteld.

Er is geen aanleiding tot het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5° Wro of het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk sub b, c of d Wro.

Hierdoor kan afgezien worden van een exploitatieplan zoals bedoeld in artikel 6.12 Wro.

6.5 Procedurele uitvoerbaarheid

Voordat begonnen wordt met de feitelijke werkzaamheden dienen de voor het project benodigde vergunningen en ontheffingen van kracht te zijn. Zoals in paragraaf 1.4 is aangegeven, zullen voor zover mogelijk en zinvol de benodigde vergunningen en andere besluiten tegelijkertijd met het onderhavige plan in procedure worden gebracht. Daarmee is op dat tijdstip duidelijk dat deze redelijkerwijs te verwerven zijn.

6.6 Conclusie financiële en procedurele uitvoerbaarheid

Het plan is uitvoerbaar, zowel financieel als procedureel. Er hoeft geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro te worden opgesteld, aangezien het kostenverhaal ten behoeve van het inpassingsplan anderszins is verzekerd.

7 Juridische planbeschrijving

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de juridische regeling van het inpassingsplan toegelicht. Paragraaf 7.2 geeft een beschrijving van de juridische basis van de rijkscoördinatieregeling en paragraaf 7.3 beschrijft de relatie met de uitvoeringsbesluiten. In paragraaf 7.4 wordt de procedure besproken. In paragraaf 7.5 wordt tot slot een artikelsgewijze toelichting op de regels uit de planregeling gegeven. Hierbij wordt per onderwerp aangegeven hoe in de planregeling met de randvoorwaarden uit het beleidskader en de sectorale wet- en regelgeving rekening is gehouden.

7.2 Rijkscoördinatieregeling

De Minister van Economische Zaken heeft met een separaat besluit²⁶ – om redenen van vereenzelving van onderdelen van het nationaal ruimtelijk beleid - de rijkscoördinatieregeling van toepassing verklaard op het net op zee Borssele. Deze procedure op grond van artikel 3.35, eerste lid Wro omvat twee elementen. Ten eerste een inpassingsplan, een ruimtelijk besluit van de rijksoverheid op basis van artikel 3.28 Wro, dat onderdeel uit gaat maken van de ter plaatse reeds geldende bestemmingsplannen. Ten tweede de gecoördineerde voorbereiding door de rijksoverheid van de voor een project benodigde (overige) besluiten.

Het inpassingsplan is het besluit waarin de aanleg en het gebruik van het net op zee planologisch wordt vastgelegd, voor zover gelegen binnen gemeentelijk ingedeeld gebied. Een inpassingsplan is vergelijkbaar met een bestemmingsplan. Het inpassingsplan wijzigt een bestemmingsplan en maakt deel uit van het gewijzigde bestemmingsplan. In het inpassingsplan worden de onderdelen van het project passend bestemd. Daarnaast kunnen er randvoorwaarden voor de uitvoering worden opgenomen.

Zowel voor de aanleg, als voor de instandhouding van het net op zee zijn allerlei uitvoeringsbesluiten (vergunningen, ontheffingen en dergelijke) vereist, die worden verleend door gemeente en andere overheden. Voor het verlenen van deze uitvoeringsbesluiten wordt niet de gewone procedure gevolgd, maar wordt de uitvoeringsmodule van de rijkscoördinatieregeling gebruikt. Dat betekent dat de Minister van Economische Zaken als coördinerend Minister de besluitvorming coördineert. Het Inpassingsplan wordt gezamenlijk door de Minister van Economische Zaken en de Minister van Infrastructuur en Milieu vastgesteld.

²⁶ Besluit van 4 december 2014 (Kamerstuk 33561 nr. 13).

7.3 Coördinatie uitvoeringsbesluiten

De rijkscoördinatie regeling maakt een gecoördineerde voorbereiding van de, voor de verwezenlijking van het project benodigde uitvoeringsbesluiten mogelijk, in beginsel samen met het inpassingsplan (artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, Wro). Voor dit inpassingsplan geldt dat het plan en de uitvoeringsbesluiten zoveel mogelijk gelijktijdig worden vastgesteld. De besluiten worden voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, als bedoeld in afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de bijzondere procedurele regels in artikel 3.31, derde lid, Wro. Deze regeling voorziet in een gezamenlijke kennisgeving en terinzagelegging van de ontwerpbesluiten (artikel 3.31, derde lid, onderdeel b, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, Wro).

Toepassing van coördinatie regeling laat de materiële toetsingskaders voor de uitvoeringsbesluiten in beginsel onverlet. Deze besluiten moeten dus aan dezelfde inhoudelijke eisen voldoen als wanneer de coördinatie regeling niet zou zijn toegepast. Een uitzondering is dat bepalingen in regelingen van provincies, gemeenten en waterschappen om dringende redenen buiten toepassing kunnen worden gelaten als door die bepalingen de verwezenlijking van het betrokken onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid, onevenredig wordt belemmerd (artikel 3.35, achtste lid, Wro). Daarnaast hoeven op grond van artikel 3.35, zevende lid, Wro voor de aanlegwerkzaamheden binnen het plangebied geen omgevingsvergunningen te worden aangevraagd op grond van de onderliggende bestemmingsplannen.

Zoals hiervoor reeds is aangegeven wordt bij toepassing van de rijkscoördinatie regeling de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht gevolgd. Dat betekent dat eerst (voor de te coördineren besluiten) een ontwerp wordt opgesteld en ter inzage wordt gelegd. Eenieder kan vervolgens in één keer en op één moment reageren op het inpassingsplan en de op dat moment gecoördineerde voorbereide besluiten. Over al deze reacties wordt vervolgens in één keer beslist. Daarna worden de besluiten vastgesteld en kunnen belanghebbenden – indien gewenst – beroep instellen bij de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State. De beroepsmomenten voor de verschillende besluiten worden tot één moment gebundeld.

7.4 Procedure voor provinciale inpassingsplannen en gemeentelijke bestemmingsplannen

Met toepassing van het bepaalde in artikel 3.28, vijfde lid, van de Wro, is in de planregels een termijn opgenomen waarna de gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten weer bevoegd zijn om een bestemmingsplan of een provinciaal inpassingsplan vast te stellen voor de gronden van het inpassingsplan. Die termijn is op 7 jaar na vaststelling van het inpassingsplan gesteld. In de planregels is een uitzondering gemaakt op deze regel. De gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten, zijn bevoegd om een bestemmingsplan of provinciaal inpassingsplan vast te stellen, mits dat plan geen afbreuk doet aan het inpassingsplan voor het net op zee Borssele. Op deze wijze wordt de uitvoerbaarheid van dit inpassingsplan niet negatief geraakt, terwijl de bevoegdheidsbeperking voor gemeente en provincie niet verder gaat dan nodig is.

De Wro geeft de keuze om in het inpassingsplan te bepalen in hoeverre bestemmingsplannen binnen het plangebied van het inpassingsplan hun werking behouden (artikel 3.28, lid 3). Artikel 10.1 van de planregels voorziet hierin en legt de verhouding met onderliggende bestemmingsplannen en beheersverordeningen vast.

7.5 Toelichting en opzet inpassingsplan

Plangebied

Het plangebied van het inpassingsplan omvat het gehele project 'net op zee Borssele', voor zover het op gemeentelijk grondgebied ligt. Het plangebied van het inpassingsplan ligt binnen het grondgebied van de gemeenten Borsele en Vlissingen. Voor de exacte locatie van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding van het inpassingsplan.

Standaard vergelijkbare bestemmingsplannen

Dit inpassingsplan is opgezet conform de Wro en het Bro, zoals die gelden sinds 1 juli 2008. Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (hierna: SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmings- en inpassingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2012 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het inpassingsplan of bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit inpassingsplan zijn conform deze standaarden opgesteld.

Opbouw inpassingsplan

Het inpassingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart) en planregels, vergezeld van een toelichting en bijlagen. De verbeelding en de planregels vormen het juridisch bindende deel van het inpassingsplan. De verbeelding heeft de rol van visualisering van de bestemmingen. De planregels regelen de bouwmogelijkheden en de gebruiksmogelijkheden van de gronden en gebouwen. De toelichting heeft geen bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave en onderbouwing van de uitvoerbaarheid van het inpassingsplan en bij de uitleg van de verbeelding en de planregels.

De planregels bestaan uit vier hoofdstukken, waarin achtereenvolgens de inleidende regels, de bestemmingsregels, de algemene regels en de overgangs- en slotregels aan de orde komen.

Inleidende regels

Onderdeel van de inleidende regels zijn de begripsbepalingen waarin omschrijvingen worden gegeven van de in het inpassingsplan gebruikte begrippen. Deze zijn opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Alleen die begripsbepalingen zijn opgenomen die gebruikt worden in de regels en die tot verwarring kunnen leiden of voor meerdere uitleg vatbaar kunnen zijn.

Onder de inleidende regels is daarnaast de wijze van meten opgenomen. De wijze van meten bevat technische regelingen met betrekking tot het bepalen van oppervlaktes, percentages, hoogtes, diepten, breedtes en dergelijke waarmee op een eenduidige manier uitleg wordt gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan.

Bestemmingsplanregels

De opbouw van de (dubbel)bestemmingen in dit inpassingsplan ziet er in beginsel als volgt uit:

- bestemmingsomschrijving;
- bouwregels;
- afwijken van de bouwregels (indien aan de orde);
- specifieke gebruiksregels;
- afwijken van de gebruiksregels;
- omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
- wijzigingsbevoegdheid.

Per bestemming komen alleen de onderdelen terug die in de bestemming gebruikt worden.

Algemene regels

Algemene regels zijn regels die gelden voor meerdere bestemmingen dan wel een algemene strekking hebben. Het betreft in deze de anti-dubbeltelregel zoals opgenomen in het Bro als mede algemene afwijkingsregels en overige regels.

Overgangs- en slotregels

De overgangs- en slotregels zijn algemeen van aard en gelden voor alle bestemmingen. In de overgangsregels wordt vorm en inhoud gegeven aan het overgangsrecht conform het Bro. De slotregel bevat zowel de titel van het plan als de vaststellingsbepaling als is bepaald in de SVBP.

Systematiek planregels

Het inpassingsplan maakt na vaststelling deel uit van de geldende bestemmingsplannen en beheersverordeningen van de gemeenten Borsele en Vlissingen. Als uitgangspunt is gehanteerd dat het inpassingsplan zo min mogelijk ingrijpt in de geldende ruimtelijke plannen. Overal waar mogelijk blijft de geldende regeling in stand, alleen waar nodig wordt een nieuwe regeling toegevoegd. Het inpassingsplan betreft het project net op zee Borssele in gemeentelijk ingedeeld gebied, zowel het hoogspanningsstation als de verbinding. De ondergrondse hoogspanningsverbinding is conform de SVBP2012 middels een dubbelbestemming geregeld. De onderliggende regeling blijft hierdoor in stand. Het gebruik bovengronds en de ruimte wijzigen immers niet door de aanleg van de verbinding. Op de betreffende gronden gelden straks dus twee bestemmingen: een bestemming vanuit het vigerende gemeentelijke bestemmingsplan of beheersverordening en de dubbelbestemming van het inpassingsplan.

De realisatie van het hoogspanningsstation is bestemd als 'Bedrijf – Nutsbedrijf', waarbinnen een 380/220 kV schakel- en transformatorstation, een centraal dienstengebouw met ruimtes ten behoeve van de monitoring van de vier offshore windparken die onderdeel uitmaken van windenergiegebied Borssele en bijbehorende voorzieningen.

Naast deze enkelbestemming kent het inpassingsplan drie dubbelbestemmingen.

De nieuwe ondergrondse hoogspanningsverbinding op land voor de aansluiting op hoogspanningsstation Borssele heeft de dubbelbestemming 'Leiding - Hoogspanning 1'.

De nieuwe ondergrondse offshore hoogspanningsverbinding voor de aansluiting op het landnetwerk heeft de dubbelbestemming 'Leiding - Hoogspanning 2'.

Tot slot heeft het tracé van de ondergrondse offshore hoogspanningsverbinding tevens de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie'. Dit bestemmingsvlak komt daarmee overeen met het bestemmingsvlak van de dubbelbestemming 'Leiding - Hoogspanning 2' en is opgenomen voor de bescherming van archeologische waarden.

Bestemmingen

Artikel 3 Bedrijf – Nutsbedrijf

De bestemming 'Bedrijf – Nutsbedrijf' maakt de oprichting en het gebruik van een nieuw hoogspanningsstation mogelijk. Deze bestemming sluit qua bestemmingsomschrijving en bouw mogelijkheden grotendeels aan op de bestaande bestemmingen van de naastgelegen hoogspanningsstations. Aanvullend is geregeld dat ook voorzieningen mogelijk zijn ten dienste van het beheer en de besturing van de vier offshore windparken van windenergiegebied Borssele. Deze bepaling maakt de oprichting en het gebruik van het centrale dienstengebouw met SCADA-ruimtes eveneens mogelijk.

In de passende beoordeling is er van uitgegaan dat in het broedseizoen geen heiwerkzaamheden worden uitgevoerd. Deze voorwaarde is als specifieke gebruiksbepaling in de planregels gekoppeld aan de bestemming, zodat het inpassingsplan voorziet in een juridische waarborg ter voorkoming van significante effecten op Natura 2000-gebieden. Overigens is voor de bouw van het hoogspanningsstation ook een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 verleend, als onderdeel van de rijkscoördinatie regeling.

Artikel 4 Leiding – Hoogspanning 1

De bestemming 'Leiding – Hoogspanning 1' voorziet in de aanleg, het gebruik en de bescherming van de ondergrondse hoogspanningsverbinding op land. Hoewel op land ook zeekabels worden gebruikt, is gekozen voor een eigen bestemmingsregeling. Hiervoor is gekozen omdat de bouwregels en ook de beschermingsregeling op land en in de Westerschelde verschillen.

De bouwregels maken zeer beperkte bouwwerken ten dienste van de leiding mogelijk. Ook wordt geregeld dat bouwmogelijkheden van onderliggende bestemmingen alleen gebruikt mogen worden voor zover zij gebruik maken van de bestaande fundering. Hiermee worden de kabels beschermd. Wel is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen waarmee alsnog de bouwmogelijkheden van onderliggende bestemmingen gebruikt kunnen worden als die bebouwing verenigbaar is met de leiding.

Naast bebouwing kunnen ook andere werken de leiding bedreigen. Er is dan ook een vergunningplicht opgenomen in het inpassingsplan voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden die in aanleg schadelijk kunnen zijn voor de leiding. Hieronder vallen onder meer graafwerkzaamheden en de aanleg van diepwortelende beplanting.

Artikel 5 Leiding – Hoogspanning 2

De bestemming 'Leiding – Hoogspanning 2' voorziet in de aanleg, het gebruik en de bescherming van de ondergrondse hoogspanningsverbinding in de Westerschelde. Hoewel de zeekabels ook op land worden gebruikt, is gekozen voor een eigen bestemmingsregeling. Hiervoor is gekozen omdat de bouwregels en ook de beschermingsregeling op land en in de Westerschelde verschillen.

In de Westerschelde is geen bebouwing voor de leiding mogelijk. Ook wordt, net als op land, geregeld dat eventuele bouwmogelijkheden van onderliggende bestemmingen alleen gebruikt mogen worden voor zover zij gebruik maken van de bestaande fundering. Hiermee worden de kabels beschermd. Wel is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen waarmee alsnog de bouwmogelijkheden van onderliggende bestemmingen gebruikt kunnen worden als die bebouwing verenigbaar is met de leiding.

Naast bebouwing kunnen ook andere werken de leiding bedreigen. Er is dan ook een vergunningplicht opgenomen in het inpassingsplan voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden die in aanleg schadelijk kunnen zijn voor de leiding. De verboden activiteiten zijn afgestemd op de situatie dat de bodem hier onder water ligt.

Artikel 6 Waarde – Archeologie

Ter bescherming van eventuele archeologische waarden van scheepswrakken in de Westerschelde is een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' opgenomen. Deze bestemming maakt aanlegwerkzaamheden, waaronder de aanleg van het net op zee Borssele, vergunningplichtig. In de vergunningsafweging is een zorgvuldige afweging van de archeologische belangen geborgd. Zo dient een vergunningaanvraag een archeologisch onderzoek te bevatten.

De Minister van EZ kan het gebied waar de dubbelbestemming geldt verkleinen of zelfs volledig schrappen. Hiervoor is een wijzigingsbevoegdheid in het artikel opgenomen. De Minister kan deze bevoegdheid gebruiken als uit onderzoek blijkt dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn en bescherming van archeologische waarden niet langer noodzakelijk wordt geacht.

Algemene regels

In de regels zijn algemene afwijkingsregels opgenomen, waarin is bepaald dat het bevoegd gezag omgevingsvergunning kan verlenen om in beperkte mate af te wijken van bouwgronden en bouwhoogtes.

Op grond van artikel 3.28, lid 3, van de Wro kan in een inpassingsplan de verhouding tussen het inpassingsplan en de onderliggende bestemmingsplannen nader worden bepaald. In dit inpassingsplan is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Met toepassing van het bepaalde in artikel 3.28, vijfde lid, van de Wro, is in de planregels een termijn opgenomen waarna de gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten weer bevoegd zijn om een bestemmingsplan of een provinciaal inpassingsplan vast te stellen voor de gronden van het inpassingsplan 'net op zee Borssele'. Die termijn is op 7 jaar na vaststelling van het inpassingsplan gesteld. In afwijking hiervan mogen de desbetreffende gemeenteraden en Provinciale Staten binnen de periode van 7 jaar een bestemmingsplan respectievelijk een inpassingsplan vaststellen, wanneer daarbij wordt voorzien in de bestemmingen, aanduidingen en de planregels zoals neergelegd in dit inpassingsplan.

Om te voldoen aan de regels die worden gesteld in de Wro en het Bro gelden voor het inpassingsplan het overgangsrecht en de anti-dubbeltelregel, zoals die zijn opgenomen in het Bro. Ter verduidelijking van het overgangsrecht is een aanvullende regel opgenomen waarmee ook de bestaande rechten uit de beheersverordeningen onder het overgangsrecht gebruikt kunnen worden.

Tot slot is een slotregel opgenomen, oftewel de citeerregel, die aangeeft hoe de regels van dit inpassingsplan aan te halen.

Dit is een publicatie van de Ministeries van
Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu

's-Gravenhage | juni 2016

Informatie
Directoraat-Generaal voor Energie, Telecom en Mededinging
Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag